

WESTERN ROMAN
LASO

CIJENA 20 d. BROJ 464

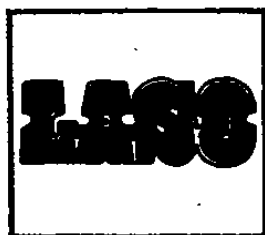
**ZAČARANI
TOP**

John Weley Howard

ZAČARANI TOP

LASO 464

JOHN WESLEY HOWARD: ZAČARANI TOP
Naslov originala: EASY COMPANY AND THE
MEDICINE GUN

Recenzija: Danko Oblak, književnik

Copyright: Jove Publications, Inc. posredstvom
G.P.A. München

Prijevod: Lucija Usmiani

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

SAVJET REDAKCIJE: Josip Adaković, dr Vladimir Anić,
Ljudevit Bauer (predsjedavajući), Nenad Brix, dr Adolf
Dragičević, inž. Vesna Gazdag, Igor Golik, Marija Jure-
la, Borivoj Jurković, Želimir Košćević, Nada Šoljan, Is-
met Voljević, Ana Župan-Bender – GLAVNI I ODGO-
VORNI UREDNIK: Borivoj Jurković

LASO - Izlazi svaki tjedan - Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost
SOUR-a »Vjesnik« n.s.o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 -
Adresa uredništva: »Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb,
Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 - Tisak: RO
Stamparska djelatnost »Vjesnik« n. sol. o. - OOUR Novinska rotacija n.su-
b.o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) »Vjesnikova« Press agencija Zagreb. Cijena
pretplate za godinu dana iznosi 780 d ili 702 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci
390 d ili 351 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od
10 posto. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216
SOUR »Vjesnik«, Interna banka, s oznakom za »Laso«. Cijena za inozemstvo: DM 1,80,
ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. - Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM
36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US\$ 15,00 - Uplata za
devizni račun 30101-37-7210-256 - Privredna banka Zagreb (za »Laso«).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za Marketing, Zagreb, Trg bratstva i
jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d, -b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za
prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

Elmer Jimson zvani Glupan tek se zavojačio, a već su ga poslali na Zapad. Sličnu je sudbinu imao i Edward Mulberry, sada mučaljiv i zlovoljan zbog vrućine koju je jedva podnosio. Toga je ljeta u Nebraski uistinu bilo neizdrživo, a oni su se već pet dana truckali u rasklimanim vagonima zasićeni jednoličnim krajolikom uz željezničku prugu. Mimo njih polako su promicali sneni prerijski gradići.

— Momci, kamo ste se uputili? — upita ih debeljuškasti suptnik.

Kako je James Evinrude, treći u grupici, proučavao naredjenja, debeljku je odgovorio Jimson:

— U nekakvu selendru u srednjem Wyomingu.

— Mislim da bi to moglo biti ovdje — potvrdi Evinrude i prstom pokaže mjesto na mapi. — Easy Company u Tvrđavi broj devet.

— Što li je to? — zapita debeljko. — Zvuči kao Legija stranaca — nasmije se. — Malo vas je, a tamo je napretek Indijanaca.

— Uh, vrijeme tako sporo prolazi — progunda Glupi. — Koliko ćemo još putovati?

— Nema žurbe — reče Evinrude. — Easy Company nam neće pobjeći, a ti si još mlad.

— Zacijelo više neću biti kada napokon stignem onamo — reče Glupi. — A ti? Već si star.

To je dakle bila istina. Evinrude je preživio građanski rat i vratio se kući u državu Maine da bi idućih desetak godina bio bespomoćan svjedok obiteljske propasti. Jednog po jednog kosile su bolesti i starost, a onda mu je i sina ubio jedan pijani drvosječa. Evinrude ga je zadavio golim rukama.

Nisu mu sudili znajući kakva ga je nesreća snašla. Ipak su nešto morali poduzeti, pa su ga

prognali iz toga dijela Mainea.

Čuo je da traže vojnike za tvrđave na Zapadu, pa se prijavio. Uvijek je bio samo redov, ali to mu nije nimalo smetalo. Znao je da nisu poslali potjeru za njim, to je bio prešutni dogovor između njega i vlasti koje su ga protjerale, ali bi ponekad to poželio. Zbog čega, do vraga, uopće vrijedi živjeti?

– Upravo smo prošli pokraj Oglalea – Glupanov visoki glas prekinu mu misli.

– To je čuveno pleme – reče Mulberry. – Poglavica im je Ludi Konj i...

– Ludi Konj! – vikne Glupan tako da su se mnogi što su bili s njima u kolima začuđeno okrenuli. – Taj krvožedni manijak?

– On je žrtva raznoraznih naklapanja – usprotivi se Mulberry.

– Kažu da je obećao kako više neće skalpirati bijelce.

– Čuo sam da Ludi Konj osobno rijetko uzima skalpove.

– Ma kome ti to govoriš?

Evinrude se zagleda u Mulberryja:

– Htio bih znati što miroljubac kao što si ti...

– Indijanoljubac – dobaci Glupan.

– Zašto si stupio u vojsku? – upita Evinrude.

– Mulberry ga je neko vrijeme promatrao, a onda slegne ramenima.

– Nebesa – reče Jimson. – Putujem sa starcem i svecem. Nadam se da do kraja putovanja nećemo zapasti u neprilike.

Mulberry ga pogleda, nasmiješi se i izvadi malu bilježnicu.

– Hoćeš li im pisati da ćeš ih poubijati? – progunda Jimson.

– Uvijek nešto pišeš.

– Zapisujem dojmove.

– Pazi da mi točno zapišeš ime.

– Glupan je glupan – promrmlja Mulberry.

– Ne, nije. Znaš li kako sam dobio...

– To si nam već ispričao – reče Evinrude.

– U teretnom vagonu vojnici čuvaju veliki top – reče Glupan. – Možda imaju kakvog pića. Presušio sam.

– Oni ne bi željeli da pijemo pred civilima.

– To je teretni vagon, a ne gradski trg!

Na sljedećoj stanici trojica regruta iskoče iz putničkih i zapute se prema teretnim vagonima. Pokucali su na iznutra zakračunata vrata.

Pred sobom ugledaju potporučnika.

– Oh, nismo znali da ste vi unutra, gospodine – reče Jimson.

– Pomozite im da uđu – reče potporučnik dvojici pomoćnika koji ih bez muke poduhvatiše pod pazuh i ubaciše unutra.

– Gospodine, ovdje redov Jimson – progovori Glupan pridižući se da pozdravi potporučnika, a Evinrude i Mulberry pokušavali su ga oponašati.

– Kakva trojka! – progunda potporučnik. – Ja sam potporučnik Clark i nije mi jasno što ovdje tražite!

Objašnjavao mi je pravila o vladanju u vlaku, ali Mulberry jedva dočeka kraj predavanja i zausti:

– Jimson vas je htio pitati imate li nešto za piće, gospodine...

— Ah, tako — Clarkove se oči suze.

— To on, a što se mene tiče, došao sam pogledati top koji čuvate. Ja sam redov Mulberry, gospodine.

— Svakako — oficirovo se lice razvedri. — Dobit ćete bocu pošto vam pokažem top. Ali, molim, nikome ni riječi o piću!

Tada im iscrpno objasni sve o topu.

— Uh, što brzo puca — reče Jimson.

— Da smo bar takvo nešto imali u građanskom ratu — reče Evinrude.

— Imali smo — reče Clark. — Dobili smo ih nekoliko na samom kraju. Predsjednik je Lincoln nastojao da vojska dobije najnovije oružje. Eto, toliko. Malo ću popričati s kolegama oficirima, a vi momci, pazite da ne popijete previše.

— Možete se osloniti na nas, gospodine — reče jedan od poslužilaca topa, kaplar Foreman.

Clark ga mrko pogleda, ali ode ne rekavši ništa.

— Poznajete li ga dobro? — upita Jimson.

— Ne baš. Još nije bio u prvoj borbi i sve što zna naučio je iz knjiga. Putuje s nama da nas nauči rukovanju ovim topom i potpiše primopredaju.

— Što li sada zapisuješ? — vikne Jimson.

— Osobine topa — objasni mu Mulberry.

— Uvijek nešto zapisuješ i čitaš — gundao je Jimson. — Kako to da miroljubivu osobu poput tebe uopće zanimaju topovi?

Mulberry se nije ni potrudio da mu odgovori.

Grupica poče piti iz boca

skrivenih na raznim mjestima u vagonu.

Topnik Foreman i njegov drug Willoughby nisu bili stari, ali način na koji su strpljivo podnosili Jimsona, činio ih je takvima. Pili su vrlo umjereno za razliku od druge dvojice topnika, koščatog Cummingsa i mišićavog Crnca Jeffersona. Mulberry i Evinrude jedva su i dotakli piće, ali je zato Jimson sve nadoknađivao.

Četvorica su topnika razgovarali o bitkama u kojima su sudjelovali i indijanskom načinu ratovanja ne ustručavajući se ni od pretjerivanja.

— Još malo, pa ćemo ući u zemlju Čejena — reče Willoughby. — Čuvajte skalpove.

— Indijancima će zacijelo biti vrlo teško skinuti tvoga — reče Jimson Jeffersonu.

— Imaš pravo — odvrati ovaj i počese se po kosi.

— Pitam se hoće li naći nešto posebno na skalpu jednog crnčuge...

Jefferson se smrke i polako ustane.

— Kako ti je ime, momče?

— Jimson.

— Glupi Jimson — dometnu Evinrude.

— Aha, Glupi — reče Jefferson.

Jimson tada ispriča kako je zaradio taj nadimak. Iako je znao istinu, Mulberry je bio preumoran da se usprotivi Jimsonu koji mu je jednom kada se bio napio sve ispriповijedio. Obitelj mu je bila siromašna. Nadali su se da će se nakon građanskog rata obogatiti pre-sele li se na Jug. Tamo su još više osiromašili zbog očite nesnalažljivosti. Tako su dobili nadimak. Da skrene razgovor,

Mulberry ponovno pogleda top:

- Začarani top.
- Začarani top? Što je to?
- Tako ga nazivaju Indijanci.
- Zašto?

– Svatko tko posjeduje ovako snažno oružje za njih ima nadnaravnu moć. U stvari, čudi me što ga nisu nazivali sovinim oružjem. Sova je za njih simbol smrti i razaranja.

– Zacijelo se i oni žele dočepati jednoga ovakvog topa – progunda Foreman.

– Vjerojatno – složi se Mulberry i, odlučivši da ih do kraja zadivi, obrati se Jeffersonu: – Postoji priča o Indijancu koji je htio skalpirati jednoga ranjenog Crnca, ali ga je zbunila njegova kratka kovrčava kosa. Pomislio je da Crnac posjeduje neku posebnu čaroliju, pa ga je poštedito i izliječio.

– Jesi li čuo, dječake? – grohotom se nasmija Jefferson.

Jimson nije obratio pažnju na njega. Rekao je:

– Otvorimo vrata. Vruće je, a htio bih i malo razgledati tu čejsku zemlju.

– Svi se zgledaju. Zašto ne? Malo otvore vrata.

– Ovo je najdosadnije putovanje na koje sam ikad pošao – progovori Jimson. – Nigdje tih Mulberryjevih Čejena.

– Ovaj stalno traži kavgu, zar ne? – promrmlja Foreman.

– Hej, topniče? – viknu Jimson kao da nije ništa čuo.

– Ja sam za tebe kaplar, redove – mrzovoljno promrmlja Foreman.

– Da, ti. Pokaži nam kako ova stvar puca.

– Ovdje?

– Kroz vrata, glupane.

– Ti ćeš biti taj koji će izletjeti kroz vrata za dvije sekunde.

– Oh, oprostite – povuče se Jimson. – Hajde, kaplare, opali jednom.

Foreman je baš htio odbiti, ali opazi da je i Mulberry živnuo. Kaplar je bio malo previše popio:

– Poručnik će...

– Neće se tako brzo vratiti, znaš i sam.

– Dobro. Pokušat ćemo.

Sedmorica gurnu top i okrenu cijev prema vratima.

Willoughby otvori sanduk s municijom i napuni oružje.

– Pogledaj vani, Wille. Ima li koga?

Willoughby pogleda pustu preriju.

– Nema nikoga.

Foreman duboko udahne i pokrene mehanizam. Grmljavina odjeknu prerijom.

Jimson je zinuo od čuda, a Mulberry odmah počne nešto zapisivati.

– Da nebesa proplaču – reče Evinrude.

Jimson požuri da i sam napuni top:

– Da i ja pokušam prije nego dođe poručnik i počne urlati na nas.

– Nemoj!

– Ma hajde, što bi se moglo dogoditi?

Foreman se pitao što je poručnika Clarka zadržalo tako dugo.

– Čekaj. Pogledat ću ima li koga vani – vikne Willoughby, ali prije nego je to mogao učiniti, Jimson opali.

U tom trenutku na vidiku se pojavi stoka. Pasla je uz prugu, ali je počela bježati kada je naišao vlak. U krdu nastane strasan metež u kome se ništa nije razabiralo. Odnekud se stvorio i kauboj na konju. I on je pao.

– Ubio si ga! – krikne Wil-
loughby.

– Što pričaš?

– Onog kauboja. Zar ga nisi
vidio. I sve te krave koje si pou-
bijao?

– Krave? Kauboj? Ne, nisam
ih vidio. Kada ovo puca, ništa se
ne vidi. A što je radio ovdje?
Ovo je zemlja Čejena.

Zar nisi tako rekao?

– Možda sam pogriješio.

Pogledaju kroz vrata prema
stražnjem vagonu. Krave su pa-
nično bježale, a neki je jahač
bjesomučno jurio za vlakom.

– Moramo ga srediti! Ili su
za sve krivi Čejeni ili ćemo ima-
ti grdних neprilika!

Clark iznenada uđe s otkače-
nim revolverom.

– Što se ovdje događa?! –
zaurla.

– Čejeni! – reče Jimson.

– Čejeni?

– Pljačkaši! Oprostite, zbu-
nio sam se!

– Najprije smo mislili da su
Čejeni jer je ovo njihova zemlja

– nastavi Jimson. – Vidjeli
smo kako se polako pojavljuju
iz trave i počeli smo pucati. Sve
smo ih sredili. Zacijelo su htjeli
zarobiti top.

– A što ti radiš iza topa? –
zapita ga Clark nakon kraće
stanke.

– Bio sam najbliži kada su se
Indijanci pojavili.

Clark pogleda na mjesto gdje
je ranije stajao top.

– Zašto je...

– Jedan nas je pljačkaš htio
sustići – upadne mu u riječ
Mulberry kao da se ispričava.

– Pretpostavljam.

Clark skoči do otvorenih vra-
ta i pogleda otraga.

Jahač se polako, ali sigurno
približavao usput pucajući u

zrak. Clark opali nekoliko me-
taka prema njemu, a onda potr-
či prema stražnjem dijelu vago-
na.

– Pljačkaši jure za nama! –
čuli su ga kako viče.

Topnici i regruti oprezno pro-
vire kroz vrata. Jahač je mahao
sada već praznom puškom. Ta-
da se začuje pucnjava u straž-
njem dijelu vlaka i konj i jahač
odmah se sruše. Srijelci zaplje-
šću od veselja. Promatrali su
ustrijeljenoga konja i jahača
sve dok nisu nestali iz vida.

Svi su u teretnim kolima bili
blijedi i šutljivi.

Tada Jimson predloži da po-
piju još jedno piće kako bi pro-
slavili uspješnu šalu. Ostala se
šestorica zgranuto zagledaju.
Kada ga već nisu mogli ubiti,
pili su zajedno s njim.

Kada se poručnik vratio, bili
su posve pijani. U međuvreme-
nu je bio razmislio, među osta-
lim, i o tome kako je top tako
brzo okrenut prema vratima.
Da, morat će mu odgovoriti na
nekoliko pitanja, ali tek kada se
otrijezne. Pogledavši prazne bo-
ce, znao je da će morati priče-
kati.

* * *

Jureći Jelen je sa svojim ljudi-
ma jahao prema sjeveru.

Proteklu su godinu proveli
pljačkajući, ubijajući i bančeći
po južnim visoravnima. Bio je
tu dobar plijen i korisno isku-
stvo.

Njegovi su ljudi bili dio Ogla-
la Siouxa. Prošlog su ljeta bili
zaduženi za održavanje reda u
plemenu, a istodobno su bili i
ratnici. Bila je to svojevrсна za-
konodavna vlast, ali da se ne bi
osilili, pleme je svakih nekoliko
mjeseci biralo novu grupu koja
će obavljati tu dužnost. Jednom

su to bile Male Lisice, drugi put Hrabra Srca, a onda je na red došla i skupina Jurećeg Jelena zvana Sedam Kiša. Jurećem Jelenu to je bio prvi dodir s vlašću i to mu se svidjelo. Kada je došlo vrijeme da dužnost preda drugoj skupini, to je i učinio, ali je potom – umjesto da se utopi među suplemenike – poveo svoje ljude na jug.

Usput im se pridružilo nekoliko ratnika iz drugih plemena. U okršajima na jugu Jureći Jelen izgubio je većinu ljudi iz svog plemena, pa su na njihova mjesta došli oni iz drugih plemena.

Sada se vraćao na sjever sa četrdesetak snažnih ratnika. Naravno, čuo je za veliku pobjedu kod Little Big Horna. Nije znao gdje je Ludi Konj, ali je znao da je Bik Koji Sjedi negdje blizu kanadske granice, nepobijeđen i odlučan da se bori. Namjeravao mu se pridružiti.

Vodili su i dvojica ukradena kola s plijenom kojima su upravljali ratnici odjeveni u bjelačka odijela. Većina je jahalala oko kola i tako ih skrivala od znatiželjnih pogleda. Premda su se pridržavali naređenja, postojalo je nekoliko izuzetaka, naravno, prešutno dopuštenih. Među plijenom u kolima bilo je i sedam zarobljenih bjelkinja.

Ušli su u Wyoming.

Tada se iznenada iz sumaglice pojavi jahač, bijelac, visok i dobro naoružan.

– Jureći Jelene, prošlo je mnogo mjeseci.

Indijanac je čekao. Htio je čuti ono što još nije znao.

– Namjeravaš prijeći u čejensku zemlju i krenuti ravno

prema sjeveru – reče bijelac.

Jureći Jelen potvrdno kimne glavom.

– To nije dobro. Cesta je puna vojnika.

To nije bila novost za Jurećeg Jelena.

– Bit će bolje kreneš li sjeverozapadno od ceste sve dok ne zađe sunce, a onda ravno prema sjeveru stazom koju mi bijelci zovemo Bozeman.

– Znam kako se ta staza zove. Zašto mi sve to govoriš?

– Zato što smo prijatelji... braća.

– Mislit ću na to. Ideš li s nama?

– Samo dio puta. Htio bih vidjeti što ćeš učiniti. Jureći Konj se ničega ne boji.

Indijanac slegne ramenima na taj isprazni kompliment. Nije se namjeravao izlagati opasnosti, pa je čekao mrak da naredi ratnicima da u velikom luku obidu grad zvan Cheyenne, a sam se ukrcao u jedna kola i uputio se posred grada. Nitko nije obraćao pažnju na kola i vozače koji su se doimali vrlo umornima. Šešire su nabili duboko nad oči.

Kada su prešli pola puta kroz grad bijelac se nagne prema jednim kolima i prošapće:

– Jesi li odlučio kojim ćeš putem krenuti?

– Nisam, ali imat ću na umu što si mi savjetovao.

Bijelac je znao da je učinio sve što je mogao, pa okrenu konja i krenu prema hotelu.

II

Toga istoga dana Stretch Dobbs nije mogao vjerovati svojoj sreći. Sve što je želio bilo je samo to da odjaše u grad, ispije

koji vrč piva i potroši nešto novca s kojom ocvalom droljom, a sada se našao okružen skupinom lijepih Indijanki.

Bilo ih je sedam i nešto su uzbuđeno međusobno raspravljali. Nije razumio ni riječi, ali je po znakovima koje su davale rukama zaključio kako žele da ide s njima.

Stretch se ogleda. Kamo bi ga, dovraga, mogle povesti? Svugdje samo nepregledna valovita prerija!

Bio je vrlo visok i snažan. Ponosio se time, ali je bio svjestan da nije baš vješt u vojničkim dužnostima, pa ga je najbolji drug Malone čak nazivao glupanom.

Tvrđava broj devet bila je oko dva kilometra iza njega, indijanski je logor bio južno, a žene ga zacijelo ne bi mogle dovesti tamo. Nitko osim Windija nije zalazio u indijansko selo. Pred njima je bio grad, a desno, prema sjeveru, nepregledna prerija.

On se nasmiја i sjaha. Djevojke ga okruže smijući se i to ga podsjeti na igre iz djetinjstva. Možda se žele igrati lovice, pomisli. Ipak stavi dlanove na drške revolvera u slučaju da žene imaju neke loše namjere, ali ga one tada jednostavno počnu vući za opasač. Prihvati igru. Hvatao ih je za ruke, potcikivao i trčao zajedno s njima hvatajući ih za ruke. Konj krene za njima. Vidjevši to, Stretch ubrzo zaboravi na životinju.

Nakon stotinjak metara morao se zaustaviti i skinuti čizme jer su ga počele žuljati. Ponovo su potrčali. Trčali su još oko pola milje prema sjeveru smijući se i potcikujući, a onda se djevojke zaustave. On sjedne i poč-

ne trljati umorne tabane izgrebane suhom prerijskom travom. Bio je zadihan. Ogleda se i vidje da su u maloj, plitkoj udolini. Osjeti na ramenima ruke. Masirale su ga i trljale. Bilo mu je ugodno, a onda širom otvori oči. Nije mogao vjerovati. Pred njim je bila skupina posve golih žena. Naglo ustane htijući se i sam razodjenuti, ali ga zaustavi dodir hladne kovine ispod vrata. Nekoliko djevojaka zaprepašeno pogleda. Očito, nož nije bio dio zajedničkoga dogovora. Nakon kraće raspre između djevojake koja mu je držala nož pod grlom i ostalih, on uspije ustati, ali nasrtljivica hitro priskoči i uhvati ga rukama oko vrata, a nogama obgrli oko struka. Nož mu je ponovo bio pod vratom.

— Nosi me — prosikta ona.

— Govori engleski?

— Nosi me!

Obuhvati joj noge i tako su neko vrijeme išli udolinom.

— Stani.

— Izgleda da stvarno zna engleski — zabrunđa Stretch.

— Lezi!

Poslušao opazivši da je odabrala mjesto gdje je bilo puno malih pješćanih humaka.

Ostale mu iznenada priđu i počnu ga razodijevati.

— Hej, pa to mogu i sam!

Bio je posve gol, ali se zbuni vidjevši da su one ponovo obukle svoje oprave...

Ruke i noge su mu privezale za tlo. Sada se uistinu poboja da će ga mučiti, ali djevojka koja ga je držala za vrat iznenada odmaknu nož i stane pred nje-ga.

— Kako ti je ime, djevojko?

— Nisam djevojka. Indijanska

sam žena i zovem se Tiha Tra-
va.

— Drago mi je. Ja sam
Stretch Dobbs, vojnik.

Kao da je se to nije nimalo
dojmilo. Počela se svlačiti, a to
je bilo brzo gotovo zato što pod
haljinom nije imala ništa. Ovo
će biti prilično smiješno muče-
nje, zaključi Dobbs posve suhih
usta. Indijanka mu kleknu me-
đu noge...

Redov Maximillian Malone i
Windy Mandalian zajedno su
napustili tvrđavu, ali ne zato
što su bili veliki prijatelji nego
zbog toga jer su obojica išli ist-
im putem: Malone prema gra-
du da se tamo pridruži Stret-
chu, a Windy u indijansko selo.

Windy je bio najbolji izviđač
u tvrđavi, šutljiv, ali znakovi su
mu govorili više nego bilo ko-
me drugome. Bio je to tamno-
put, sin armenskog trgovca ko-
žama i kanadske Francuskinje.
Ipak, oblik lica, tamna put i or-
lovski nos mnoge su navodili
na sumnju da mu je netko s
majčine strane morao biti Indi-
janac. On nikada takve tvrdnje
nije opovrgavao. To što je volio
indijansko društvo samo je
potvrđivalo takvu pretpostav-
ku.

Ipak, se nije mnogo družio sa
Indijancima. Više je vremena
provodio s Indijankama. Volio
ih je, pogotovo kada muškarca
nije bilo u selu. Često bi pomi-
slio na to koliko malih Čejena
i Siouxa ima u sebi i njegove kr-
vi.

— Kamo si krenuo? — pitao
ga je Malone.

Windy ga je samo pogledao.

— To sam i mislio. Neko su
vrijeme jahali šuteći.

— Baš mi je drago što si tako
razgovorljiv — reče Malone. —
Ne znam kako bih podnio ovo
dosadno jahanje da sa mnom
nije tako razgovorljiv čovjek ka-
kav si ti.

Maximillian Malone. Ime mu
je nadjenula majka Njemica,
najjača žena koju je ikad po-
znavao. Otac mu je bio Irac,
koščat i mršav. Snagu je, nema
sumnje, naslijedio od majke.
Oboje su već bili umrli, on za
građanskog rata, a ona odmah
nakon primirja.

— Naći ću se sa Stretchom u
gradu — reče Malone, a Windy
samo kimne glavom. — Mogu
se kladiti da ću ga naći u kre-
vetu jedne od onih cura.

U tom trenutku Windy opazi
skupinu indijanskih ljepotica.
Neke je poznavao. Smijale su se
i razgovarale. I Malone ih je
opazio.

— Sada znam kamo si kre-
nuo, Windy! Možda će biti do-
bro da ti se pridružim.

Windy žmirne očima i zagle-
da se u tlo ispred sebe.

— Nešto nije u redu? — zapi-
ta Malone.

— Te djevojke ponekad imaju
smiješan način zabave — reče
Windy. — Pogledaj.

— Što? Tragovi bandita?

Windy ne odgovori. Upravo
pred njima tlo se spuštalo u
blagom nagibu, pa se u udolini
mogao skrivati cijeli čopor ne-
prijatelja.

Iznenada se Maloenu pričini
da čuje nekakvo režanje i mum-
ljanje. Ako je indijanska zamka,
vrlo je neuobičajena.

Windy podbode konja i krene
malo naprijed. Malone pođe za
njim, a onda začuje:

— Uh! Što radiš s tom iglom?!
Stretch! Poznao bih taj glas,

ma gdje se našao! Krenu naprijed sve dok nisu došli do ruba nagiba.

Imali su što i vidjeti — zadah-tani Stretch je ležao na zemlji vezanih ruku i nogu, a nad njim je stajala Indijanka.

Windy se nasmiješi.

— Prokletstvo! Što mu to radi? — vikne Malone.

Djevojka dignu glavu i ugledavši ih munjevito zgrabi nož.

Malone automatski zgrabi pušku i opali. Djevojka padne na mjestu mrtva.

Tada pogleda Windija i ugleda kako mu je drug uperio pušku pravo u njega. Nije se ugodno osjećao. Sjetio se da mu drugar možda ima indijanske krvi. Windijev je prst bio na obaraču. Napokon se uperena cijev odmakne.

— To nisi trebao učiniti — reče Windy.

— Zašto ne? — Malone osjeti olakšanje. — Imala je nož i htjela je ubiti Stretcha.

Windy osjeti gnušanje. Kada su se približili djevojci i Maloneu je bilo mučno.

— Hej! — vikao je Stretch. — Što ste stali? Hoćete li me već jednom osloboditi. Jao! Mislio sam da me ona nečim bode!

— Polegle su te na mravinjak. Mravi su te ujedali objasni mu Windy.

— Mravi! — drekne oslobođeni Stretch i stade skakati neokolo otresajući životinjice sa sebe sve dok nije gotovo nagazio na djevojčino tijelo. Stane užasnut.

Malone se pokušao našaliti, ali brzo ušuti kada je susretao Windijev pogled.

— Što ćemo s njom? — zapita.

— Ja ću je odnijeti — reče Windy.

— Jesi li je... poznavao?

— Da. Nije bila loša... Samo malo divlja.

— Stvarno sam mislio da će ubiti Stretcha.

— Ne želim te više slušati.

Stretch se polako pribrao i sada se odijevao. Windy pažljivo podigne mrtvu djevojku i prebaci je preko svog sedla. Kada su se popeli na uzvisinu, ugledali su Stretchova konja, ali oslobođeni se vojnik nije usudio jahati.

Tvrđava je bila sagrađena usred valovite prerije obrasle travom što bi se zazelenila samo u proljeće, a inače je bila suha i smeća. Utvrda je bila na uzvisini.

Kapetan Warner Conway, zapovjednik tvrđave, sjedio je zadubljen u kartu prostrtu na stolu. Tko zna koji put proučavao je bitku kod Little Big Horna. Nije sudjelovao u njoj, ali otad je prošlo tek godinu dana i svima je to još bio glavni predmet razgovora. Ludi Konj je zacijelo čekao priliku da još jednom pokaže armiji kako se ratuje. Srećom, Indijanci se međusobno mogu mrziti jednako koliko svi zajedno mrze bijelce.

Kada bi se među njima našao voda koji bi ih izmirio i ujedinio, nastao bi za armiju pravi pakao.

Kapetan Conway ustane, uzdahne i smota kartu. Imao je gotovo četrdeset godina, bio naočit i visok čovjek. Izide iz ureda i uđe u susjednu prostoriju u kojoj su obično bili dežurni oficiri.

— Ima li što novo? — zapita narednika Cohena.

— Ništa, kapetane, ali nadam

se da bi nam uskoro netko mogao ubiti dosadu. Tompkins me izvijestio da je čuo pucnjave.

— Jesi li poslao nekoga u izviđanje?

— Tompkinsu se često pričinjava da čuje pucnjavu.

— Je li on mlad vojnik.

— Ni govora! Bio je u građanskom ratu, ali to ništa ne znači. Loš je borac.

— Oni u Washingtonu šalju nam koga bilo. Prestrašilo ih je ono što se dogodilo Custeru kod Little Big Horna i sada očito žele da budemo brojčano jači od Indijanaca.

— Imate pravo. To ih puno stoji.

— A ti isti ljudi uporno govore kako nema novih unapređenja jer je to skupo.

— Kladim se da je već na putu naredba kojom vas unapređuju u majora, kapetane.

— Tako bi i bilo kada bi ti sjedio u Washingtonu — nasmiješi se kapetan. — Budući da nisi zasad tamo, obavijesti me o svemu što se dogodi. Idem u svoj stan.

Upravo je bio pred vratima kada je čuo komešanje pred glavnim vratima. Ušla su dva vojnika, jedan je jahao, a drugi vodio konja za uzde. Bio je to visoki Dobbs. Čudno je hodao.

Uto se pojavi i narednik Cohen.

— Malone i Dobbs su dobili izlazak u grad. Zašto su se tako brzo vratili?

— Što se, do vraga, događa? — vikne zatim prema došljaci-ma.

— Ne osjećam se baš najbolje — odgovori Dobbs posramljeno.

— Što mu je? — upita kapetan Canway.

Malone se umiješa i ispriča što se zbilo. Cohen je htio Dobbsa poslati priučenom bolničaru Dutchu, ali vojnik za to nije htio ni čuti. Bojao se operacije.

Conway gnjevno odmahne glavom.

— Nije važno, redove Dobbs. Uvjerem sam da će sve biti u redu. Sada se obojica možete odmoriti.

Kada je Conway otišao, Cohen reče Maloneu:

Sretni ste što nisam loše volje.

— Ja nisam kriv, naredniče.

— Čistite se odavde.

Dvojka brzo nestane s vidika, a odnekud se pojavi poručnik Matt Kincaid:

— Što se dogodilo, naredniče?

Cohen mu ispriča.

— A djevojka? — upita poručnik.

Cohen se okrene na peti:

Malone! — zagrmli.

Vojnik mu reče što se zbilo s njom i Cohen se vrati poručniku. Bio je blijed.

— Zar mu je Windy dopustio da to učini? — zapita Kinacid.

— Zacijelo nije, ali Malone je brz na pušci. Windy tu nije mogao ništa učiniti. Jadna djevojka...

III

Već je dobrano prošla ponoć kada je vlak »Union Pacific« ušao u Cheyenne. Poručnik Clark, njegovi mamurni pomoćnici i regruti izniješe top iz vlaka, a iz drugog vagona izvedoše konje.

Nekadašnji farmer Evinrude iskusnim okom odmjeri životinje.

– Ovi konji nisu baš nešto naročito.

– Učinit će ono što im je zadatak – tvrdo odgovori Clark.

– Nisu za jahanje. Gdje li je taj odred koji nas je trebao dočekati? – dometne osvrnuvši se. – Vlak, doduše, kasni, ali mogli su ostaviti bar nekoga da nas pričekaju.

Opet se ogleda i raspita nije li netko vidio vojnike. Svi su mu niježno odmahivali glavom.

Cheyenne, grad s oko dvije i pol tisuće stanovnika, spavao je dubokim snom. Nekoliko je gostionica bilo još otvoreno iako nisu imale mnogo gostiju.

– Mogli bismo ovdje provesti noć i pričekati taj odred – reče Clark.

Jimson se složi.

– Mi nećemo – reče Evinrude. – Izgubili smo dosta vremena i ne želim da nam putovanje potraje cijelu vječnost.

– Nitko nam nije rekao da ti ovdje zapovijedaš – reče Jimson.

– Ako želiš, možeš prenoćiti ovdje, ali sam.

– Kamo ste se zaputili, momci? – upita Clark.

– U Medicine Bow.

– Onda će biti bolje da se opet popnete u vlak, a mi ćemo ovdje prenoćiti.

– Da sam na vašem mjestu, odmah bih produžio – reče Mulberry.

– Zašto? Bez pratnje, netko bi nas mogao napasti.

– Ali, netko je možda već u potjeri za vama.

– Oh, gotovo sam zaboravio na to. Htio sam razgovarati s vama. Vlak nisu napali nikakvi razbojnici, zar ne?

Poručnikove riječi popratil muk.

– Prokletstvo! – vikne Clark.

– Moj prvi okršaj, a oborio sam kauboja i krave.

– Dva kauboja – ispravi ga Mulberry.

– To je bila zabuna, gospodine – reče Evinrude.

– Zar je to isprika!?

– Poručnik ima pravo – reče Mulberry. – Onima gore to se neće nimalo svidjeti. Netko će telegrafski javiti što se zbilo i zapovjednik će...

Prošlo je nekoliko trenutaka prije nego su svi shvatili što je Mulberry htio kazati.

– Optužit će me za zločin! – vikne Clark. – Završit ću u lancima!

Jimson shvati da to i njega čeka:

– Bit će bolje da što prije odete odavde.

Foremanu se nije svidio prijedlog:

– Oprostite, ali ova je zemlja puna Indijanaca. Bit će bolje da pričekamo.

– Do vraga i Indijanci! Putovat ćemo noću, a danju ćemo se odmarati na nekom skrovitom mjestu. Indijanci ne napadaju noću.

– Točno, ali zato vole noćno jahanje. Opaze li vas, prišuljat će se i staviti vam nož pod vrat.

– Do vraga s njima! – Clark je sada već urlao. – Naoružani smo, a imamo i top. Idemo.

Topnici se zabrinuto zagledaju.

– Nedostaje nam nekoliko konja. Idemo ih potražiti – reče Clark, ali uto im pristupi neki neznamac.

– Slučajno sam čuo o čemu raspravljate. Idete li prema sjeveru?

Regruti su se već bili zaputili prema vlaku, ali se tada vratile.

Foreman potvrdno kimne glavom.

Čekajmo odred – reče Clark – ali je vlak zakasnio, pa ne znamo jesu li već bili ovdje ili i oni kasne.

– Ah, razumijem – reče stranac i počeo se po glavi. Pod slabim svjetlom lampe nije mu se moglo razabrati lice, to više što je na čelo nabio šešir. Na njemu: crna majica, jednostavna košulja, lijepe čizme i mamuze, a za opasačem revolveri. Pomalo ružan i koščat, možda lovac bizona, izviđač ili nešto slično. Samo jedno je bilo sigurno: odluči li im se pridružiti imat će jednoga naoružanog čovjeka više. – Zovem se Creed Scarborough, izviđač, borim se protiv Indijanaca. Ako želite, mogu vam pomoći.

Mulberryja se taj čovjek dojmio poput pravoga ubojice. Gotovo zadržta.

– Čini mi se da ste odlučili produžiti bez obzira na odred koji vas je trebao dočekati. Idete prema sjeveru? U koju utvrdju? Smith ili Keogh? – Clark mu očima potvrdi da je pogodio. – Poznajem taj put – nastavi stranac. – Zove se Bozeman. Bio je dugo zatvoren zahvaljujući Indijancima, ali sada je ponovo u uporabi.

– Pa... Creede... Pretpostavljam da će to biti u redu – Clark osjeti olakšanje. – Kada bismo mogli krenuti?

– Pronadite konje. Konjušnica je na kraju ulice. Još moram obaviti jedan posao, pa ćemo se tamo susresti.

Vlak polako krene i Evinrude, Jimson i Mulberry potrče.

Kada su pogledali nazad, učini im se da su ih dvojica topnika pogledali očima punim straha... ili očaja.

* * *

Sutradan u podne vlak uđe u Como. Na velikoj nadmorskoj visini zrak je bio prilično razrijeđen i oni koji nisu bili na to naviknuti otežano su disali. Noć je bila prilično hladna. Regruti nisu te noći mnogo spavali. Jedva su čekali da grane sunce i ugrije ledeni noćni zrak.

– Koliko još moramo putovati? – progunda Jimson skvrčen na sjedalu.

– Upute kažu da se moramo iskrcati u Medicine Bowu – reče Evinrude i još jednom provjeri točnost podatka. – To je iduća stanica.

– Nadam se da su te odredbe točnije od onih koje su dobili oni što vode top – dometne nakon kraće stanke.

– Ništa netočno nije bilo u njihovim uputama – reče Jimson. – Nešto nije u redu s odredom koji ih je trebao dočekati.

Vlak se upravo zaustavio kada su ponovo pokušali zadrije-mati. U tom se trenu otvore vrata i u vagon upadne vojnik. Imao je oznake potporučnika.

– Jeste li vi pratnja topa što je trebao stići?

Trojica ga regruta pokušaju vojnički pozdraviti, ali je to ispalo prilično nespregnuto.

– Pitao sam vas jeste li vi pratnja topa što je trebao stići? – ponovi poručnik ne obazirući se na pozdrave.

– Nismo – odgovori Mulberry. – Oni su sišli u Cheyenneu.

– Cheyenne?

– Tako im je pisalo u odredbama. Poručnik Clark mi je dao da ih još jednom pročitam kako bi bio posve siguran.

– Pogriješio je! Zacijelo su mu oni u Washingtonu dali krive upute. Ovdje je trebao iskrcati top, čeka ga cijeli odred. Prokletstvo!

Poručnik ušuti. Bio je ljut.

– Oprostite, poručniče, mi bismo trebali sići u Medicine Bow...

– Zašto tamo? Vojska se nikad na iskrcava u Medicine Bow. Kamo ste krenuli?

– U Tvrđavu broj devet. Tamo je Easy Company.

Vlad se trgne i polako krene. Poručnik priskoči i povuče ručnu kočnicu. Vlak se ponovo zaustavi.

– Morate ovdje sići, čekaju vas konji.

– Konji? – upita Jimson.

– Da. Valjda znaš jahati, zar ne?

– Kao pravi Indijanac – klikne Jimson.

– Stvarno. Onda nastoj da ti konj ne crkne od iscrpljenosti. Konji ne rastu na stablu.

Sat kasnije su Jimson, Mulberry i Evinrude jahali zajedno s potporučnikovim odredom prema sjeveru. Odred je imao i jedna teretna kola. Budući da su čekali top, nisu znali da li će biti dodatnog tereta, ali su kola ostala prazna.

Evinrude polako pogleda okolicu. Nije bilo ničega posebnog, ali pred njima je bio neki nasip. Jahali su ravno prema njemu. Nije mu se dalo razmišljati o tome. Bio je isuviše pospan i umoran.

– Što te dovelo na Zapad, vojniče? Zoveš se Evinrude, zar ne?

Evinrude je razmišljao prije nego što će odgovoriti, ali taman kada je zaustio ugleda na potporučnikovu čelu veliku rupu. U istom trenu začu prasak. Poručnik se bez riječi sruši s konja. Nastade paklena grmljavina. Vojnici su bili potpuno iznenađeni, panično su skakali s konja i tražili zaklon kojega nije bilo. Potrbuške su se bacali na zemlju, a neki su se skrili iza kola. Tek tada su opazili da je pucnjava dolazila samo iz jednog smjera. To ih je spasilo jer iz unakrsne vatre nitko ne bi izbukao glavu. Čuli su se povici. Indijanci! Nekoliko zapaljenih strijela poleti prema kolima i jedna ih uspije zapaliti, a onda odjednom nastaje muk. Mulberry, koji se bio tako prilijepio za zemlju da je mislio da će se ukopati, začuje topot konja. Napadači su odlazili. Vojnici su bili zbunjeni. Indijanci su ih vrlo lako mogli svladati. Zašto to nisu učinili? Prebrojali su mrtve: Osim potporučnika, još trojica.

IV

Bilo je to jedno od onih dosadnih popodneva u Tvrđavi broj devet kada ni oficiri ni vojnici ne znaju što bi. Ako bi za patroliranje naišli na koju neprijateljsku raspoloženu grupicu Indijanaca, borili bi se s njima na život i smrt, a kad su bili u tvrđavi, ubijala ih je dosada.

Narednik Cohen je obično nalazio nekakvu razbibrigu u takvim trenucima: čišćenje, laštenje, kopanje zahoda i slično, ali kada u uredima, blagovaoni-

ci ili kuhinji nije bilo ni trunka prašine, kada su nužnici bili oprani i kada je pod bio oriban, ni on nije znao što bi. Ako bi netko bio kažnjen, obično bi starješine u tvrđavama nastojale zataškati stvar jer onda njihovi pretpostavljeni ne bi imali lijepo mišljenje o njima. Prekršitelja bi zastrašili vojnim sudom i kaznili prekorednim požarstvom, patroliranjem ili kojim drugim poslom sve dok se ne bi srušio od umora. Nakon mjesec dana bio bi oslobođen kazne, a vojni sud više nitko nije spominjao. Budući da nije bilo prekršitelja da se malo pozabavi njima, a Cohen ih je obavezno pozivao iza nadstrešnice i prijetio im vojnim sudom ponovo je organizirao natjecanje u šakanju. U tome je bio nenadmašen.

I tako je to poslijepodne oko dvojice šakača stajala skupina vojnika i od srca se smijala.

Upravo kada je borba završila, stražar vikne da se približavaju neki konjanici. Brzo su otvorili glavna vrata i u tvrđavu ogledavajući se uđu Evinrude, Jimson i Mulberry. To im je, dakle, novi dom. Mulberry odmah objasni drugovima kakva je to vrsta tvrđave, a Jimsonu je bilo svega dosta. Usput je morao slušati kakva vrsta trave raste u preriji, a Mulberry je čak uspio vidjeti kako Indijanci koji su ih napali nisu bili valjano obojeni. Svako pleme ima svoju boju, a oni su bili namazani raznim bojama, ozbiljno im je tada tumačio.

— Bit će najbolje da se odmah javimo — reče Evinrude.

— Gdje? — upita Jimson.

— Valjda onom naredniku koji nas promatra.

— Izgleda golem — primijeti Jimson.

I zloban. Idemo!

Dok su išli prema sobi dežurnog oficira, Jimson opazi Floru Conway, kapetanovu ženu.

— Nebesa, vidite li isto što i ja? — vikne.

Flora je promatrala nove vojnike. Premda je bila dobrano prošla tridesetu, još je bila vrlo lijepa. Gotovo neprimjetan trag godina mogao se vidjeti tek kada bi joj se prišlo sasvim blizu. Nasmiješi im se. Nije imala djece i prema svim se mladim vojnicima odnosila pomalo majčinski. Potjecala je iz stare i bogate obitelji iz Marylanda. Svi vojnici koji su je dobro poznavali stavili bi za nju ruku u vastru.

— Možeš li je zamisliti ispod pokrivača — opet će Jimson.

— A možeš li sebe zamisliti pred nizom pušaka uperenih u tebe — odvraća Mulberry. — Zacijslo je žena nekog oficira, a ne lutka za igranje.

— Žena je žena, drugaru moj — reče Jimson — a oficiri u onim stvarima ne vrijede pišljiva boba.

— Jesam li te dobro čuo, vojniče?

Jimson se ogleda i susretne tvrdi pogled sivih očiju poručnika Kincaida. Pokuša se ispričati, ali Kincaid samo još više suzi oči.

»Gotovo je! Strijeljat će me«, pomisli Jimson.

Kincaid napokon progovori:

— Možete ući!

Jimson odahne. Uđu u sobu dežurnog oficira. Mulberry i Evinrude se malo odmaknu od Jimsona kao da ih se ne tiče ono što je maloprije izjavio. Na-

rednik Cohen ih je čekao za stolom.

Evinrude mu pruži isprave koje je nosio sa sobom i Cohen ih poimence prozove. Jimson je ponovo uspio izvaliti neku glupost, pa ga iskusni Cohen pažljivo pogleda i duboko udahnu prije nego je progovorio:

— Dobrodošli u Fasy Company. Budete li držali usta zatvorena, a oči otvorene, sve će biti u redu. Ako nešto zabrljate, jao vama! Ja sam narednik Cohen i kada kažem žaba, morate početi skakati kao žaba. Jasno? Prije nego se javite starješini svoje desetine, možete nešto posjeti u blagavaonici i oprati se.

Oni se okrenu i pođu prema izlazu.

— Stanite! — vikne Cohen za njima. Oni se okrenu. — Još ne znate tko su vam starješine, zar ne? — Pokušavao je biti blag: — Pripadate Drugoj desetini Prvog voda.

Iz ureda ađutanta, poručnika Kincaida što je bio odmah do Cohenova, dopre uzdah:

Oh, sranje.

— Vođa vaše desetine je kaplar Wilson, narednik vašeg voda Olsen, a zapovjednik poručnik Matt Kincaid. Njega ste već upoznali. Ima li pitanja?

— Ima, naredniče — brzo progovori Jimson. — Kada ću dobiti prekomandu?

Pitanje je bilo toliko glupo i nevjerojatno da se narednik morao nasmiješiti:

— Ispred ovih vrata je oglašna ploča. Sve što treba znati o rasporedu dužnosti i slično svakodnevno će biti tamo izvješno. Vaša će se imena vrlo brzo pojaviti na toj ploči — reče zlobno

Cohen i dade im znak da mogu otići.

Kada su nakon jednog sata izašli iz blagavaonice želudaca punih juhe, kruha i kave, natjecanje u šakanju je još trajalo. Izmjenili su se natjecatelji. Malo pomalo, pa Prvi vod i nije imao više pravih boraca. Gotovo svi su bili pobijedeni.

— Nemojte zaboraviti nas — vikne Jimson poručniku Priceu u uho.

— Tko si ti, dovraga!

— Upravo smo stigli. Pripadamo vašemvodu.

— Zar? A kako se zoveš?

Redov Jimson.

Evinrude se također predstavi, ali tišim glasom. Mulberry je nekamo nestao.

— Imamo novog natjecatelja, Smiley.

— Na našoj je strani još Thompson, nepobijeden, zar ne?

— Je li se umorio?

— Bio bi da je imao prave protivnike — reče Smiley i nasmije se.

Price gurne Jimsona prema Thompsonu:

— Pokušaj ga uškopiti, momče.

Jimson je bio više za zemlji nego na nogama. Bilo je očito da ne zna ni najosnovnije stvari o šakanju. Stoput ga je Thompson oborio i svaki put bi ponovo stao na noge kao da uopće nije udaren. Tko zna koliko bi to bilo trajalo da netko nije prekinuo borbu. Narednik Cohen se složio.

— Treba sačuvati tog momka. Još bi nam mogao vrijediti.

— Tko će sada pokušati? — pitao je Price.

– Mogu li ja? – reče Evinrude.

Price ga malo pažljivije pogleda:

– Nisi li ti malo prestar za ovo, vojniče?

– Star? – Evinrude ga oštro pogleda. Price mu da znak rukom.

Evinrude skine košulju i duboko udahne. Mišićavi trup bio mu je posve prekriven ožiljcima. Prošlo je mnogo vremena od njegove posljednje borbe, ali se odmah osjetio snažnim i spremnim kao nekad.

Borci su prišli jedan drugome. Evinrude je lako odbijao sve Thompsonove napade i čekao je da se protivnik izivcira. Nije trebao dugo čekati. Thompson je ubrzo postao nepažljiv i otkrivo lice, a tada je bio dovoljan jedan udarac da se sruši.

Evinrude se doimao zbunjanim:

– Samo sam ispružio šaku da bih zadržao udarac. Jednostavno je naletio. Nadam se da nije ozlijeđen. Zacijelo je samo malo omamljen.

Thompson nije došao svijesti deset minuta.

Cohen je pažljivo promatrao borbu, a kada je Evinrude pobijedio i sve iduće natjecatelje narednik se probije kroz krug što su ga napravili gledatelji:

– Nije ti puno ravnih, zar ne, Evinrude?

– Jedva sam uspio.

Premda mu je sve što je do tada vidio govorilo drugačije, Ben Cohen mu povjeruje. Možda je momka zbilja služila samo dobra sreća.

– Već se dugo nisam borio, pa bih htio malo pokušati.

Negdje straga Mulberry je dva suspregne osmijeh, ali se zato Jimson u sav glas nasmije.

– Zašto se, dovraga, smiješ? – vikne Cohen.

– Zar se još nisi urazumio?

– Jesam, naredniče, svakako jesam.

Ben Cohen skine košulju. Bio je mišićav, možda i jači od Evinrudea, ali samo s rijetkim ožiljcima i bijel poput sira. Rijetko je izlazio iz tvrđave, a većinu je vremena provodio u uredu.

– Evinrude, nadam se da će te poslužiti sreća.

Prije nego je borba počela Cohen začuje Jimsona kako se kladi u ishod. Svi su bili za Cohena, a samo Jimson za svoga druga. Naredniku je bilo drago čuti da ljudi vjeruju u njegovu pobjedu.

Borba poče. Cohen je čekao da se Evinrude otkrije, ali ovaj se borio iznenađujuće vješto.

U jednom trenutku Cohen neoprezno ostane nezaštićen, pa odmah dobije silovit udarac i poklekne. Evinrude je ipak bio iznenađen. Takav je udarac mogao oboriti konja, a narednik je samo pokleknuo. Shvati da će borba potrajati.

Narednik polako ustane. Svi su šutjeli kao zaliveni osim Jimsona koji je skako i urlao od veselja. Cohen iznenada navali i borba se rasplamsala bez imalo obzira – Evinrude je nastojao udariti Cohena u trup, a Cohen je njega pokušavao pogoditi u glavu. Ipak, narednik je bio taj koji je obilno krvario.

Borba je napokon izgubila na žestini. Zašto Evinrude nije udarao Cohena u glavu kada se u tim trenucima narednik slabo

štitio, to nikome nije bilo jasno, a ponajmanje Cohenu. Ipak, stalno je vrebao priliku za presudan udarac, a onda osjeti pravi trenutak – Evinrude je morao biti svjestan da se nije dobro zaštitio, ali ipak nije ništa učinio da to ispravi. Zato se u idućem trenu pod silovitim Cohenovim udarcem sruši na tlo. Gomila duboko uzdahne.

* * *

Evinrude se probudi u svom krevetu. Pokraj njega su stajali Jimson i Mulberry.

– Napokon si se osvijestio – reče Jimson. – Znaš li što si učinio, Evinrude? Ostao sam bez prebijene pare i još ću morati dati cijelu plaću onima koji se nisu kladili za tebe.

– Ede, dodaj mi vrećicu, molim te.

Mulberry pruži vrećicu Evinrudeu koji onda iz malog snopa izvuče nekoliko novčanica i pruži ih Jimsonu. Nije ih ostalo baš mnogo.

– Oprosti – reče. – Učinio sam sve što sam mogao. Nadam se da ćeš time moći podmiriti dugove.

Jimson zgrabi novac, zastane trenutak i reče:

– Uh, Jime, stvarno užasno izgledaš – rekavši to izjuri iz barake.

– Vjerujem da shvaća kako nisam kriv. Nisam smio pobijediti narednika. Na kraju krajeva, ja ga nisam izazvao – promrmlja Evinrude.

– Znam, Jime – ljubazno reče Mulberry. – Dobro si uradio. Ne možeš očekivati da će ti ovdje život biti lagan ako istučeš naradnika.

– Kako izgledam?

– Jimson ima pravo. Užasno.

– S njuškom poput moje, jedan udarac više neće mnogo izmijeniti. – Evinrude približi glavu Mulberryjevoj i prošapće: – Znaš li da sam ga mogao pobijediti?

– Znam. I to mnogo prije kraja. Nekad davno, još kao student, vježbao sam šakanje.

– Ti?

– Bio sam student, a ne boksač, ali ipak sam prilično naučio i o boksu.

– Nadam se da njegove modrice bole jednako kao i mene moje – osmjehnu se Evinrude i nasloni glavu na jastuk.

Jimson utrči i pride krevetu.

– Sutra ćeš morati kopati nužnik i to sam! – vikne.

– Samo to?

– Zar to nije strašno?

– A što je tebi zadatak?

Jimson se uozbilji.

– Staje.

– Morat ćeš čistiti konjski izmet, a ja ću samo kopati zemlju.

Wolfgang Holzer je sjedio u blizini i čuo razgovor premda nije mogao sve razumjeti. Engleski je teško učio, ali je riječ »nužnik« ipak znao.

– Efinrud! – vikne on. –

Narednik Cohen tepe voli. Ja sam već iskopao nofi nužnik.

Jučer je predan na uporavu. Naretio je da kopaš posepni nužnik. Da, on te jako foli.

V

Oko devet ujutro Evinrude je već bio iskopao prilično veliku jamu. Postajalo je vruće. Podigne glavu i zagleda se u nebo kojim su kružile ptice. Mulberry bi zacijelo znao kako se zovu, on sve zna. Ponovo počne kopati.

Uto Cohen došeta i Evinrude podigne glavu, ali je odmah zatim sagne nastavljajući posao. Prošlo je dugo prije nego je Cohen progovorio:

– Nemoj tako duboko – reče on. – Mogao bi doći do Kineza na drugoj strani Zemlje.

Evinrude zastane, ali ne reče ništa.

– Bole li te modrice? Meni prilično smetaju – ponovo mu se obrati narednik.

Porazgovarali su o ozljedama i tome kako su proveli noć, a onda Cohen iznenada upita Evinrudea zašto je propustio pobjedu kada ga je mogao nokautirati.

– Što vas je navelo na pomisao da sam vas mogao pobijediti, ali da nisam htio?

– Svi koji malo više poznaju boks došli su do istog zaključka.

– Možda. Ali običan vojnik neće ni pokušati pobijediti narednika, osim ako je glup.

– Ah, tako... Pa, sada kada znaš što mislim o toj borbi, bit će dobro da znaš još nešto. Ako itko u tvrdavi bude o tome mislio što i ja, nećeš iskopati samo jednu jamu nego cijeli jarak oko tvrđave, ti i onaj Jimson.

Evinrude podigne glavu:

– Nemojte zaboraviti da sam ja taj koji je izgubio borbu.

Narednik ga je dugo promatrao prije nego se okrenuo i otišao.

Desetak minuta kasnije pridu mu redovi Malone i Felson noseći lopate.

– Evinrude, narednik ti je poručio da odmah dodeš u njegov ured.

Čim je pozvani ušao, Cohen zapovjedi onižem pisaru Brad-

shawu da izide, a potom otvori ormar i izvadi bocu i dvije čaše:

– Odakle si? – upita Evinrudea kada je ulio piće.

– Iz Mainea.

– Uh, tamo je prilično hladno, ali čini se da je tebi bilo vruće kada si otišao. Gdje si naučio boksati?

– U vojsci. Nisam bio loš. Neko sam vrijeme bio prvak.

– Kako to da si još običan vojnik?

– Nisam cijelo vrijeme proveo u vojsci. Vratio sam se kući nakon rata, ali okolnosti su htjele da se ponovo vratim u vojsku.

– Kakve okolnosti? – upita Cohen.

Evinrude ispije piće da bi ovlažio suha usta.

– Goni li te zakon? – Cohen je bio uporan.

– Mislim da ne.

Cohen ga više nije ispitivao:

– Ovdje i nije tako loše. Kako ti se sviđa život na Zapadu? Sada kada si ga malo upoznao?

– Pitate li me za onu jučerašnju zasjedu.

– Kakvu zajedu? – Cohen ga nije razumio.

– Zar vam nitko nije govorio o indijanskom napadu?

– Zar ste jučer bili napadnuti? Čuo sam nešto o tome, ali ne mnogo. Ispričaj.

Kada je Evinrude završio, Cohen ustane i spremi bocu.

– Evinrude, podi u svoju baraku i malo se odmori. Možda ćeš nam ponovo morati ispričati što se zbilo. Nešto mi tu nije jasno.

Daleko na Istoku, u državi Maine, gradom Mellaneejem kotrljala su se luksuzna kola i

zaustavila se ispred ureda gradskog šerifa. Kočijaš skoči i otvori vrata na kolima da bi elegantno odjeveni Albert Meyerling mogao izići.

Šerif Jack Purdy ga srdačno dočeka. Nije mu se često pružala prilika ugostiti tako otmjena čovjeka.

Došljak se predstavi. Bio je iz New Yorka.

— U ovom je gradu ubijen moj nećak — reče.

Purdy je šutio.

— Zvao se Phil Meyer — dometine došljak.

— Ah, da. Ovdje je ubijen. — Purdy je namjeravao gosta ponuditi kavom, ali iznenada odustane. — Prošlo je već dosta vremena od toga događaja.

— Ja sam inače strpljiv čovjek, ali obaviješten sam da za njegovim ubojicom uopće nije izdana potjernica.

— Ubojica je protjeran iz države Maine.

— Zašto mu nije sudeno?

— Ne znam ništa o tome, ali znam da je i vaš nećak ubio čovjeka.

— U poštenoj i ravnopravnoj borbi.

— Sjekirom, gospodine.

— Ipak, borba je bila poštena.

— Niste bili nazočni kada se to dogodilo, gospodine — Purdy još jednom promotri elegantno strančevo odijelo. — Vaš je nećak bio drvosječa, zar ne?

— Ovdje je ljetovao...

— To se zbilo u kasnu jesen.

— Pogrešno sam se izrazio.

On je ovdje živio od ljeta. Pokušao je postati čovjekom i sam se probijati kroz život.

— Ali to mu nije uspijelo.

— Ne morate se praviti pametnijim nego što jeste.

— Ni govora. Govorim samo činjenice, a čovjek koji je ubio vašeg nećaka...

— Znači da znate tko je to bio?

Purdy malo razmisli. Stari Jim Evinrude već je odavno otišao i tko zna gdje je. Zacijelo vrlo daleko.

— Ja sam vrlo utjecajan, gospodine — reče Meyerling. — Guverner Mainea moj je osobni prijatelj i obećao mi je podršku u ovoj istrazi.

— Čovjek koji je ubio vašeg nećaka učino je to golim rukama, u očaju. Vaš je nećak sjekirom ubio njegova sina. Da vam je nećak još živ, potrošili biste gomilu novaca da ga izvučete iz zatvora. Njegov je ubojica zapravo svima učinio uslugu. Phil Meyer je bio nitkov.

— Želim znati ubojičino ime!

— Guverner će vam reći. On vam je prijatelj, zar ne?

Meyerling se hladno osmjehne.

— I hoće. Sa zadovoljstvom.

— Gubite vrijeme, gospodine — reče Purdy. — Jim je zacijelo već mrtav ili je otišao u Kinu.

Kad je stranac otišao, Purdy se osjećao posve iscrpljen. Ipak ovaj nije uspio iz njega izvući cijelo Jimovo ime. Nadao se da je stari uspio zamesti sve tragove.

* * *

Nad padinama Stjenjaka u Wyomingu kružili su strvinari nadlijećući cestu što je na tom mjestu skretala prema Laramieju. Polako su se spuštali, a na tlu pod njima ležala su tijela petorice skalpiranih ljudi: Crnca i četvorice bijelaca. Bili su gotovo goli, a iz jednog je tijela stršala srijela. I to je bilo

sve. Nigdje ni traga konjima, puškama ili zaprežnim kolima.

Odred što im je išao u susret nije očekivao da će top i pratnja imati većih nepravilnosti. Nadali su se da će svaki čas ugledati malu povorku...

Jimson se vratio iz staja, a Mulberry iz kuhinje. Evinrude se osjećao sve bolje premda se narednik Olsen surovo izderao na njega. Jimson je psovao konje, a Mulberry kuhinju i blagovaonicu koje je gotovo cijelo jutro čistio i ribao. Ruke su ga toliko boljale da je odustao od bilježenja.

Svi su požurili u blagovaonicu, pojeli već peti put toga tjedna isto jelo, a onda ih je narednik Cohen pozvao da pokažu kako rukuju puškom.

Vježbalište je bilo pola kilometra od utvrde. Narednik Olsen im ukratko objasni svojstva puške.

— Kako to da nemamo puške što mogu opaliti više puta? — upita Jimson.

Mulberryja nisu toliko zanimali puške koliko bitka kod Little Big Horna, pa se obrati Kincaidu koji je također bio na vježbalištu. Kincaid mu reče da to nije mjesto za rasprave i da želi vidjeti kako gađaju.

Prvi je gađao Jimson i samo dva puta promašio. Sljedeći je bio Evinrude. Prvih nekoliko hitaca odoše mimo mete. Rame i lice su ga boljeli, a svaki je trzaj puške pojačavao bol. Stisne zube, pažljivo nacilja i pogodi točno u sredinu.

Na red je došao Mulberry. Prvi hitac — promašaj. I drugi. I treći.

Evinrude i Jimson bili su iznenađeni vidjevši Mulberryja

kako s naporom žmiri prema metama. Strijelac posudi dalekozor od Olsena i pogleda mete, pa opet uzme pušku, nacilja i opali. Promašaj.

— Zamisli da su tamo Čejeni koji bi te mogli ubiti — reče mu Kincaid.

Ni to nije pomoglo. Ponovno je promašio.

— Dovraga — reče Matt, uzme pušku, nasloni je na rame i odmah opali.

Olsen spusti dalekozor:

— Pun pogodak, gospodine.

Matt vrati pušku Mulberryju koji pažljivo nanišani. Oružje je, dakle, ispravno.

Ma koliko pažljivo nišanio, Mulberry ni jednom nije pogodio metu. Tek kada je opalio posljednji, deseti put, meta se sruši.

— Napokon. Izgleda da ti je uspjelo nekako pogoditi — reče Olsen.

Evinrude i Jimson se nasmiješe. Kincaid nije vjerovao u ono što je maločas vidio.

— Kao što vidite, nisam baš vičan pušci — reče Mulberry.

— Možda bismo ti mogli naći nekakav posao u kancelariji — reče Olsen.

* * *

Kada su se vratili u tvrđavu, Olsen izvijesti Cohena kako je bilo na gađanju.

— Možda bi taj Mulberry mogao biti kuhar — rede Cohen.

— Radije ne bih jeo ono što on skuha — reče Olsen.

U sobu uđe poručnik Kincaid.

— Što ćemo s Mulberryjem? — upita ga Cohen. — On će Prvom vodu samo smetati.

— Zabrinuti ste zbog mene, naredniče? Ne biste trebali biti. Neka ostane u Prvom vodu.

VI

Kapetan Conway ude u svoj stan. Tamo ga je čekala Flora.

— Što me tako gledaš? — upita ona. — Zar nešto nije u redu?

— Ni govora. Upravo razmišljam koliko sam sretan čovjek. Da te nema, čini mi se da bih poludio.

Netko pokuca na vratima i Flora otvori. Malone i još nekoliko vojnika bili su donijeli vodu u kantama.

Kada su vojnici otišli, žena se polako razodjene.

— Hoćeš li mi oprati leđa, dragi?

— Sa zadovoljstvom — nasmiješi se kapetan.

Teškoća je bila u tome što nitko nije mogao indentificirati pet golih i skalpiranih trupla koja su strvinari već bili načeli. Mogli su ih samo umotati u platno i što brže odjuriti u tvrđavu Laramie. Odande će telegrafirati i pokušati identificirati poginule, javiti o novoj neprijateljskoj aktivnosti i pokušati doznati nije li to izgubljena pratnja koja je trebala dovesti top.

Dvadeset i četiri sata kasnije stići će odgovor iz Washingtona. Petorica stradalih bili su ljudi koji su pratili top.

Kapetan Conway i njegova žena Flora ležali su u krevetu zagrljeni. Kapetan otvori oči:

— Kada idući put budu unapređenja...

— Znam. Ne budeš li na listi, ti ćeš... Ti ćeš i dalje ostati dobar vojnik i nećeš se buniti ni prigovarati — reče Flora.

— Zar misliš da bih trebao prigovarati?

— Ne. Zar nisi rekao da u Washingtonu nemaju dovoljno novaca.

— Nema ga za nas. Nema unapređenja i novih pušaka, ali zato nam stalno šalju nove ljude, više nego trebamo. Osim toga, zabrinut sam zbog Matta. Čini mi se da je u posljednje vrijeme napet i nervozan.

— Možda bi mu pomoglo kada bi proveo jednu noć u gradu — reče Flora. — Uostalom, zar se ne želiš okupati, dragi? Voda se još nije ohladila i nije prljava, a ti si...

Kincaid iziđe kroz glavna vrata tvrđave rekavši straži da želi prošetati. Polako se udaljavao od tvrđave obasjane slabim svjetlom mladog mjeseca. Ubrzo je prošao i isturenu stražu pedesetak metara od tvrđave.

Znao je da ta noćna šetnja ne bi trebala biti opasna, ali bio je dovoljno iskusan i oprezan da ne ode nenaoružan.

Ubrzao je korak. Nije se doimao poput čovjeka koji se samo želi prošetati.

Odjednom stane. Učinilo mu se da čuje neki šum. Stajao je neko vrijeme, ali se više ništa nije čulo, pa se približio vježbalištu. Ponovo je čuo šum, ali opet nije ništa primijetio.

Približio se metama što su ih toga dana gadali novi vojnici. Pažljivo ih je proučio, a onda začuje povik. Okrenuo se i pošao prema mjestu odakle se čuo glas.

Na tlu je opazio neku priliku, čovjeka licem okrenuta zemlji. Slaba mjesečina obasjavala mu je ramena i vrat. Oko vrata mu

je bila privezana marama. Vojnik! Taj glupi stražar je krenuo za njim.

Pogleda naokolo. Ništa.

Potrči prema nepomičnom tijelu. Upravo se naginjao nad njega kada mu do svijesti dopre da vojnik uopće nema opasač i revolver.

— Prilika iznenada oživi i skoči prema njemu, a u ruci joj bljesnu nož. Zamahnuo je prema Mattovu trbuhu i njemu se za trenutak zamuti u glavi od oštrog bola. Ipak, refleksi su mu radili brže od misli i prvi, nasumce ispaljeni metak pogodi Indijanca u glavu.

U tom trenu opazi kako prema njemu jure dvije prilike. Munjevito je zapucao i dva se Indijanca sruše kao pokošena.

Zavladala je tišina. Matt ugleda nož što mu se zabio u kožni opasač — imao je veliku sreću i oštrica ga je samo okrnula.

Nekoliko minuta kasnije u tvrđavu ujaše patrola što je bila izišla da pomogne Mattu. Donijeli su poginule. Matt je bio poslao po Windyja koji je bio u indijanskom selu i ovaj je stigao sat kasnije.

— Morali smo ga doslovce izvući iz ruku Indijanki — reče kaplar iz patrole.

Windy pogleda poginule Indijance.

— Pa? — zapita kapetan Conway.

— Nekoliko mrtvih Indijanaca više — reče Windy ravnodušno.

— Kapetan je znao da Windyja više ne smije ništa pitati. Ipak mu je nešto upalo u oči. Kada bi spominjao Indijance, Windy bi obično govorio o njima kao

o »neprijateljima« nikad ne izgovarajući riječ »Indijanac« ili ime plemena.

— Jesu li to članovi neke ratoborne skupine? — upita poručnik Price.

— Nisu — odgovori Windy. — To su jadni i ponosni momci, vjerojatno iz indijanskog sela.

— Da li ih poznaješ? — Price je bio uporan.

— Samo jednog. Četrnaest mu je godina i bio je brat djevojke koju je ubio Malone.

Zavladala je mukla tišina.

— Ali Malone je samo branio Stretcha — usprotivi se Price.

Windy do tada nije izravno odgovarao Priceu, ali sada se okrenuo prema njemu i pogledao ga ravno u oči:

— Vidio sam što se dogodilo, poručniče.

Kincaid je pronašao Mulberryja u staji. Promatrao je konje pri slaboj svjetlosti dviju svjetiljaka.

— Ne vidi se baš dobro — reče Kincaid.

— Meni je dovoljno — odvrati Mulberry, a onda se okrene i ugleda Matta: — Oh, dobra večer, gospodine.

Neko su vrijeme u tišini promatrali konje.

— Pravo je čudo kako uspjevamo održavati konje — reče Kincaid. — Hranimo ih sijenom.

— I ja se čudim.

— Upravo zato što ih hranimo sijenom izdržljiviji su od indijanskih. Naravno, imamo puno posla oko sijena. Treba travu dovesti, sušiti...

— Odakle ste, gospodine? — radoznalo upita Mulberry.

– Iz Connecticuta, ali sam dugo živio na sjeveru. A ti?

– Iz Mainea.

Još su neko vrijeme razgovarali o konjima, ali je Mulberry osjetio da Kincaid nije zbog toga zapodjenuo razgovor s njim. Bio je u pravu.

– Razgledao sam mete u koje ste danas gađali – reče Kincaid. Mulberry ga je šuteći promatrao. – Kada si pucao, činilo mi se da si već ranije imao pušku u rukama, a kako sam siguran da nisi razrok ni kratkovidan, čudio sam se zašto si stalno promašivao. Posljednjim si hicem pogodio točno dno mete i tako je srušio. Da li bi mi htio objasniti zašto si namjerno promašivao

– Ne želim ubijati, gospodine. Uostalom, nisam svojevrijeme došao ovamo.

– Nitko od nas ne voli ubijati, Mulberry, ali maloprije sam bio prisiljen to učiniti. Ako si nas htio uvjeriti da ne znaš gađati, onda si mogao promašiti svih deset puta. Mislim da je odgovor u tvom ponosu. Dobar si, vojniče, vrlo dobar i jednostavno nisi mogao a da ne pokažeš da znaš gađati. Želim čuti vašu priču, gospodine Edwarda Mulberry.

– Aha. Zanima vas što bogati aristokrat radi u vojsci gdje je prisiljen čistiti konjski izmet jednom u petnaest dana... ili svaki dan ako jedan nepismeni narednik tako odredi.

– Narednik Cohen nije nepismen.

– Nisam mislio baš na njega, gospodine.

– Nastavi.

– Nema se tu puno toga kazati. Moja obitelj ima dugu vojničku tradiciju i, kao i u Evropi,

stariji je sin predodređen za vojnu službu, a ostali vode poslove. Ja sam bio najstariji i najslabiji, a najmanje me zanimala vojska. Ne volim rat.

– Što misliš o građanskom ratu?

– Bio sam premlad.

– Što o tome misliš sada? Je li se vrijedilo boriti?

– Ja... Ja ne znam.

– Je li tvoja obitelj imala robove.

– Ne. Mi smo sa Sjevera. Massachusetts. – On pogleda Matta. – Pa, dobro. Imali smo posjede na Jugu. Donosili su nam veliki dobitak... Obitelj je željela da odem u West Point, ali to nisam to htio. Bio sam dovoljno odrastao da mogu reći ne. Otišao je brat. Nakon toga sam bio nitko i ništa. Dane sam provodio u čitanju i ... gađanju. Uživao sam u puškama. Možda je to smiješno, ali volim puške. Ne volim lov i ubijanje, ali njih volim.

– I dobar si strijelac.

– Da, gospodine, dobar sam strijelac, vrlo dobar.

– Eto, odake tvoj ponos – nasmije se Matt. – Ipak misliš da ne bi mogao ubiti kada bi bio prisiljen na to?

– Ništa ne mogu predvidjeti. U stvari, nisam zato došao ovamo. Upravo suprotno. Bio sam kao izrod u vlastitoj obitelji. Mnogo sam čitao o životu na Zapadu, o ratovima s Indijancima i zato ih shvaćam... Oni su izazvani i zato se tako vladaju. Mislio sam da bih mogao pomoći, učiniti nešto da spriječim međusobno ubijanje.

– Kao običan redov?

– Znam. U početku nisam na to mislio. Bio sam isuviše uzbuđen. Možda sam upravo zato i

došao ovamo, da izazovem divljenje u njihovim očima. Misle da ja ovdje ubijam neprijatelje, da sam junak, ali ja sam spoznao nešto drugo – kukavica sam i uvijek sam to bio.

Kincaid je neko vrijeme šutio, a onda reče:

– Želiš li da te izvučem odavde? Mislim da to mogu učiniti.

– Ne. Nemam kamo otići. Ovo je sada... moj dom.

Kincaid nikad ranije nije čuo da riječ »dom« može tako ružno zvučati. Nije znao što bi kazao.

– Hoćeš li mi učiniti jednu uslugu? – reče napokon. – Kada idući put budeš gađao, nastoj biti bolji. Ne bih htio opet noću izlaziti na vježbalište.

– Razmislit ću o tome – reče Mulberry smiješeći se. Kincaid je već bio krenuo prema izlazu kada se Mulberry ponovo oglasio: – Gospodine, molim vas da o ovome nikome ne pričate.

– Obično ne brbljam s redovima i oficirima.

VII

Bilo je četiri sata izjutra kada je poručnik Smiley istrčao iz sobe dežurnog oficira i pošao probuditi pisara Bradshawa. Upravo se spremala smjena straže kada se začuo zvuk trube. Uzbuna! Oficiri su se navrat-nanos oblačili i trčali prema sobi dežurnog oficira.

Kada je ušao kapetan, poručnik Smiley mu pruži komad papira. Pročitavši, Conway pozove pisara i naredi mu da uspostavi telegrafsku vezu s komandom:

– Kaži im da sam ja ovdje i u moje ime zahtijevaj potpunije obavijesti. – Conway pogleda oficire: – Indijanci su ponovo u akciji. Pričekat ćemo odgovor.

Svi su šutjeli zaokupljeni svojim mislima, a kapetan je šetao sobom držeći u ruci šalicu kave. Kincaid se doimao posve mirnim i sabranim iako je dobro poznavao Conwaya, pa je po njegovu vladanju znao da se nešto ozbiljno događa.

Poručnik Smiley je bio uzbuđen i oči su mu svjetlucale, a za razliku od njega, poručnik Price je bio sitničav, do kraja odan teoriji koju je naučio u West Pointu.

Poručnik Fletcher, vođa Drogog voda, bio je obično vrlo miran čovjek koji je sve zapovijedi slušao bez prigovora, ali koji će, ne bude li unaprijeden onako kako je očekivao, radije prekinuti vojničovanje i postati farmer nego se buniti i prigovarati. Sada je bio vrlo uzmeniren zašto što mu je upravo bila došla žena i nije mu bilo do akcije i borbe.

Narednik Ben Cohen znao je da neće ići iz tvrđave, ali jednako tako da će ga vojnici još više zamrziti kada bude određivao tko će zamjenjivati poginule.

Telegraf je napokon počeo davati znakove. Bradshaw počne pisati poruku, a kada je otkucavanje prestalo, pruži kapetanu papir. Conway ga šutke prouči, a onda pogleda oficire:

– Indijanci su napali petoricu koji su pratili top, sjeverno od Cheyennea. Jedinu znak koji su ostavili je strijela. Pripada Čejenima. Indijanci su odvezli top i svu municiju.

Zavladala je mukla tišina.

– Možda neće znati kako da ga upotrijebe – napokon se javi Price.

– Tu nije potrebna velika pamet – reče Smiley. – Ubaciš

magazin i počneš pucati. Najveća je teškoća to što je top težak, pa ga neće moći jednostavno vući za sobom i juriti naokolo. Morat će ga postaviti na jedno mjesto i tu se zaustaviti.

— U svakom slučaju, pitanje je kamo su krenuli — reče Conway.

Oficiri su živo raspravljali o tome kojim su smjerom Indijanci mogli krenuti.

— Kada su naši regruti stigli u Como, tamo je bio odred koji je trebao pričekati top — počne Ben Cohen, ali ga kapetan prekine:

— Ali top se s pratnjom iskrcao u Cheyenneu odakle su krenuli prema sjeveru. Dočekala ih je zasjeda...

— Indijanci su vjerojatno opazili da se top nije iskrcao u Comu, pa su ga počeli tražiti — reče Kincaid.

— I našli su ga — reče Conway — samo mi nije jasno kako su znali što je u vlaku?

To ni ostalima nije bilo jasno.

— Kako bilo da bilo, imamo mnogo posla — reče Conway. Tvrdava Laramie ima zadatak pretražiti istočno područje, Fetterman sjeveroistok, a Casper sjeverozapad. Mi moramo pretražiti sjever što uključuje Oregonski i Bozemanski put. Osobno mislim da su krenuli tim putem ako su odlučili poći poglavici Josephu ili u Kanadu. Pokušat ćemo ih stići prije nego dođu do Bozemanu. Naši su pretpostavljeni vrlo neraspoloženi zbog ovoga, jer izgleda kao da su oni dali pogrešne upute, ali to nije istina zato što je izravno Washington davao odredbe o putovanju.

— Zar sve to piše u poruci koju ste upravo dobili? — upita

Fletcher ne uspijevajući prikriti čuđenje.

Conway se zagleda u njega:

— Jest. Samo moraš znati čitati ovakve poruke.

— Hoće li i Komanda krenuti u potragu?

— Hoće. Oni će pretražiti dio puta Platte koji mi nećemo moći.

Ostalo je još samo najvažnije pitanje.

— Tko će ići? — Kincaid ga se prvi usudio izgovoriti.

— Ja ću povesti dva voda, Drugi i Treći, a Prvi će ostati ovdje s Mattom Smiley i Fletcher, spremite ljude! Upravo sviće. Moramo krenuti što prije. Naredniče, opskrbite nas svime što je potrebno za tri dana i ukrcajte to na jedna lagana kola. Ako nam čega ponestane, opskrbit ćemo se u najbližoj utvrdi. Želim da i Windy krene s nama.

* * *

Drugi i treći vod postrojavali su se na čistini između baraka, a vojnici iz Prvog su ih promatrali.

— Ići protiv takvog topa pravo je samoubojstvo — reče Jimson.

— Zar si ga vidio?

— Vidio?! Pa pucao sam iz njega!

Malone, koji ga je to pitao, bio je sumnjičav. Odavno je bio zaključio da je Jimson jedan od najglupljih ljudi koje je susreo.

— Pitaj njih. Oni će ti reći je li to istina.

Evinrude i Mulberry potvrdno kimnu glavom.

— Što? Gospodica Mulberry je vidjela top? — vikne jedan od vojnika koji su stajali u skupini. Ostali su se smijali.

– Prestanite – zagrmi Evinrude i približi se Mulberryju: – Kako možeš dopustiti da ti se ovako rugaju? To nije pošteno. Mogao bi jednoga dobro istući, pa se više ne bi usudili praviti budalu od tebe.

– Istući? – Mulberry se doimao iznenađenim.

– Odaberi jednoga kojega ćeš lako pobijediti.

– Mulberry mu izrazom lica pokaže da je to nemoguće.

– Nikad nisam živio s ovako grubim ljudima – reče. – Ne kažem da mi je loše, ali nisam navikao.

Conway uđe u sobu dežurnog oficira:

– Gdje je Windy?

– Nije mogao doći, gospodine – reče Cohen. – U indijanskom je selu i vrlo se loše osjeća. Bolestan je. Poslao nam je nekoliko svojih prijatelja koji su već jahali s nama.

VIII

Kočija se zaustavi ispred velike kamene zgrade, sjedištu tvrtke »Meyerling i sinovi«. Albert Meyerling uđe i popne se na drugi kat gdje mu je bio ured. Odatle je upravljao poslovima svoga trgovačkog carstva – tekstilom, namještajem i brodovima.

Pola sata nakon njegova dolaska u ured uđe tajnica i najavi posjet.

– Tko je to?

– Predstavio se kao detektiv agencije »Fishkill«.

– Debeo i crvenokos?

– Upravo tako, gospodine.

– Onda je to taj. Neka uđe.

– Sjedni, Groute – reče debeljku kada je ušao. – Imaš li vijesti za mene?

– Evinrude nije u Kini, ali nije ni mrtav. Sada je u Wyomingu.

– Što tamo radi?

– U vojsci je.

– Gdje?

– Kako bi bilo da mi pokažete koji dolar, gospodine?

Grout pomisli kako je već sada kazao previše. S tim podacima Meyerlingu neće biti teško otkriti gdje je Evinrude. Ako se bogataš pokaže škrtim, ne preostaje mu ništa drugo nego javiti Evinrudeu da se skriva. Ponudio mu je sedamdeset i pet dolara, ali Grout nije pristao na manje od sto.

– U Tvrdavi broj devet – reče detektiv spremivši novac u džep.

Kada je Grout otišao, Meyerling pošalje po šefa policijske stanice Bleeckera i tada mu ispriča što je posrijedi. Bleecker mu odgovori da se policija ne smije miješati u vojne stvari, a kako je Evinrude vojnik...

– Evinrude je počinio ubojstvo kao civil – reče Meyerling.

– U tom će slučaju armija i policija morati surađivati. Najprije će savezni šerif stupiti u vezu s okrivljenim preko nekoga svog čovjeka i tek onda, i to ako on tako odluči, povezati će se s armijom.

– Ako on odluči?! Znači li to da ne vjerujete u ovo što sam vam rekao?

– Ni govora. Samo sam vam htio kazati kakva je procedura u ovakvom slučaju. Morali biste mi reći ime ubojice, opis i gdje se dogodilo ubojstvo.

Kada je Bleecker otišao u rukama je imao sve informacije. Najprije će sve to morati provjeriti. Telegrafirat će šerifu Purdyju.

Meyerling je znao da šef policije neće učiniti ništa što ne bi bilo u skladu s propisima i zato je odlučio nešto poduzeti na svoju ruku.

Tog poslijepodneva sastao se sa Židovom Solomonom.

— Kako vam mogu pomoći — reče Solomon nakon što je saslušao priču.

— Želim ga mrtvog.

— Bit će mrtav. Nije važno kako, ali za to treba predujam.

— Koliko?

Brzo su se dogovorili, pa Meyerling pozove konobara.

— Ne treba — reče Solomon.

— Suvlasnik sam ovog restorana i ne trebate platiti. Mogli bismo još nešto zajedno popiti.

IX

Nekoliko sati nakon kapetanova odlaska Matt je pošao vidjeti bolesnog Windyja u indijanskom selu. Našao ga je u šatoru s jednom Indijankom.

Kada se odjenuo, uzjahali su i udaljili se od logora.

— Mislio sam da si na samrti — reče Matt.

— Zaključio sam da će biti najbolje ostati u selu. Nisam znao da se bez mene ne možete ni maknuti.

— Oni su već otišli.

— Oni? Tko je otišao?

— Kapetan. Želio je da i ti pođeš s njim. Zar ti nitko nije rekao što se dogodilo?

— Ne. Samo su mi kazli da su vojnici izjahali u patrolu.

— Kapetan bi lako mogao stradati.

— Čuo sam da je napadnut top s pratnjom blizu tvrđave Laramie. Napali su ih Indijanci, ali nitko ne zna koji. Čuo sam

da bi mogli biti neki koji su upravo stigli s juga.

— Čuo si o tome, ali nam ništa nisi rekao — reče Kincaid.

— Čejeni su oteli top!

— Top? — Windy tiho zazviždi.

Kincaid mu ispriča sve što je znao o napadu. Kada su se približili tvrđavi, susretu Evinrudea, Jimsona i Mulberryja koji su upravo išli u grad.

— Jesi li siguran da je napad djelo Čejena? — upita Windy kada su vojnici prošli.

— Jedan momak je ubijen čejenskom strijelom.

— Samo jedna?

Kada su stigli u tvrđavu, otišli su dežurnom oficiru.

— Gdje je izvršen napad? — upita Windy.

Kincaid mu pokaže mjesto na karti.

— Taj je predio ravan kao stol — reče Windy. — Nitko tko nosi strijele ne bi se mogao približiti, a da na vrijeme ne bude primijećen. Napadači su zacijelo imali puške. Ostali su ubijeni mecima — zaključio Windy.

— Znači da je strijela ostavljena namjerno — reče Matt.

— Napadači nisu bili Čejeni — doda Ben Cohen.

— To je mogao učiniti bilo tko, osim Čejena. Možda Siouxi. Nemojte zaboraviti da među nekim plemenima ne vlada vaš prevelika ljubav. Ako ne mogu ubijati bijelce, klat će se međusobno.

— Gdje bi sada mogao biti kapetan? — upita Cohen.

— Otprilike ovdje — Matt pokaže točku na karti.

— Zar kapetan nije obratio pažnju na strijelu? — zapita Windy.

— Nije — reče Matt. — Bio je isuviše uzbuđen. Predugo nije bilo prave akcije. — Počeše se po glavi: — Nije mi jasno kako su znali da taj top treba stići ovamo?

X

Za to vrijeme banda Jurećeg Jelena polako je odmicala North Platteom prema Bozemanu. Prethodne su noći obišli Bridgerstown. Indijanci su se čudili kako su bijelci mogli sagraditi grad na jednoj obali rijeke, dok je cesta vodila drugom obalom. U svakom slučaju, mogli su neopaženi proći pokraj grada ne bojeći se da bi žene u kolima mogle početi vikati i zvati u pomoć. Dobro su znale što ih tada čeka.

Mlade, petnaestogodišnja Josie i šesnaestogodišnja Clara bolje su podnosile sužanjstvo.

Josie je bila odlučila da ukrade nož i skрати muke starijim ženama koje su po cijelu noć jaukale, ali je zaboravila na to čim joj je prišao Jureći Jelen. Nije imala ništa protiv njega.

Oko podneva slijedećeg dana ratnik koji je jahao ispred glavnine kao izvidnica dojuri Jurećem Jelenu. Nešto su brzo govorili, a onda Jureći Jelen izda naredbe kočijašima. Još se četiri Indijanca popnu u kola i provjere puške. Vojno zapovjedništvo Kolorada još je tražilo nestalu pošiljku u kojoj su bile baš te puške. Petnaestak ratnika okruži kola na pristojnoj udaljenosti čekajući znak izvidnika. Kada je ovaj mahnuo puškom, Indijanci koji su stajali oko kola, podbodu konje i počnu jahati u krugu vičući i pucajući, naravno, mimo kola. Indijanci u

kolima su odgovarali na »napad«.

Jureći Jelen ugleda vojnika na obližnjoj uzvisini i nasmiješi se. Znao je da će ih uskoro biti mnogo više.

Ljudi iz Trećeg voda Tvrdave Fetterman brzo su ugledali napad na kola. Nije bilo vremena za razmišljanje. Odmah su krenuli u napad, a dio Indijanaca počne hitro bježati. Glavnina je vojnika krenula u potjeru za »bjeguncima«, a samo je nekolicina ostala kod kola. Gledali su hoće li njihovi drugovi uspjeti sustići Indijance prije nego se domognu visoke trave i brežuljaka. Progonitelji su odjednom stali jer se na uzvisini pred njima pojavio dugi red Indijanaca naoružanih puškama. Prije nego su se uspjeli snaći, Indijanci su zapucali, a tada zagrmješe i puške iz kola. Svi vojnici koji su stajali pokraj kola bili su u trenu mrtvi, a progonitelji su se našli između dvije vatre. Kad je pucnjava prestala, Jureći Jelen prebroji žive vojnike. Ostao je samo jedan, ali i taj je uskoro platio glavom. Varka je uspjela: trideset vojnika iz Tvrdave Fetterman bilo je mrtvo.

Jureći Jelen naredi da se vojnicima uzme sve, osim zastarjelih pušaka, a onda poginule odvuku u preriju.

Jureći Jelen je imao više sreće nego što je mislio. Nije znao da vod iz Tvrdave Fetterman nije bio čuo za oteti top, jer je izjahao u patrolu prije uzbune.

Njihovi pretpostavljeni nisu znali gdje se vod točno nalazi. Osim toga, cesta North Platte nije bila određena njima za

pretraživanje zbog ukradenog topa.

XI

Kad su došli u grad, Jimson, Evinrude i Mulberry sjašu ispred Drever's Resta, gostionice, saluna i prenoćišta.

Na šanku Jimson i Evinrude naruče pivo, a Mulberry kavu.

Whitey, konobar i vlasnik, poprijeko pogleda Mulberryja sjećajući se kako mu je nedavno čovjek koji je naručio samo kavu porazbijao sve prozore i pokušao ubiti šerifa Cummingsa.

Vojnici povedu razgovor s gostioničarem raspitujući se o gostima i djevojkama. Evinrudeu uskoro dosadi Jimsonovo zanočje i on htjede izići.

— Hej, gospodine Mulberry!

Glas je dopirao iz kuta prostorije gdje je nekolicina vojnika kartala. Mnogi podignu glave tražeći pogledom onoga kome je povik bio upućen.

— To je ono kopile Ed Dayton — reče Jimson. — Isti onaj koji te je nazvao prije nego su vojnici izjahali iz tvrđave.

Ed Dayton se ponovo oglasi:

— Najveća je tajna u tvrđavi kako gospodica Mulberry izgleda ispod rublja!

Mulberry se odlijepi od šanka i krene prema Daytonu.

— Ustani!

Dayton bez riječi ustane, a Mulberry se propne na prste i počne izmahivati prema njemu. Bio je dovoljno vješt da izbjegne Daytonove nasrtaje, a onda mu je uspjelo pogoditi protivnikov nos. Čuo se smijeh. Za Daytona je to bilo previše. Počeo je razmahivati šakama. Poneki udarac bi i pogodio pravo mjesto, ali Mulberry je bio isuviše uz-

buđen da bi osjetio bol. Napokon se Dayton sruši preko stola, a kako je jedan nepažljivi Mulberryjev udarac dohvatio jednog od lovaca na bizone, to je bilo dovoljno da nastane opća tučnjava između vojnika i lovaca.

Jedini koji se nije miješao u gužvu bio je lijepo odjeveni čovjek za stolom u kutu. Kad mu se neki lovac opasno približio, zamahne kundakom svoga revolvra i lovac se sruši. Zatim ustane, pride šanku i popije jednu od punih čaša koje su tamo stajale. Whitey je bespomoćno stajao za šankom i gledao tučnjavu. Znao je da će nakon bitke biti razbijenih stolica, stolova i čaša, a to mu nitko neće platiti. Već je bio pozvao šerifa, ali njega niotkuda.

Umjesto njega u gostionicu ude Evinrude, a za njim Stretch i Malone, nasmijani i željni šale, pa se odmah umiješaju u gužvu. Evinrude je sistematski batinao sve po redu. Kada je sve bilo gotovo, samo je on ostao na nogama. Ogledao se ne bi li ugledao koji znak života.

Osim njega na nogama su još bili konobar i zagonetni gospodin s revolverom. Evinrude ga pogleda.

— Ja sam za mir — reče nepoznati smiješeći se.

— I ja — nasmije se Evinrude.

— Popijmo nešto u to ime.

Whitey im donese dvije čaše s pićem.

Ude šerif Cummings:

— Dovraga, mislio sam da ovo nikad neće završiti.

— Koliko dugo ste se skrivali? — vikne Whitey.

— Otkad je ovaj momak ušetao unutra — reče šerif pokazu-

jući prstom u Evinrudea. – Nakon toga više nisam bio potreban.

– Niste bili potrebni?

Šerif se nedužno ogleda oko sebe:

– On ih je i bez moje pomoći sasvim lijepo smirio.

Tada se i on pridruži Evinrudeu i nepoznatom držeći gostioničara stalno zaposlenog. Borci su polagano dolazili svijesti i ustajali.

Polu sata kasnije i Jimson se polako pridigne pipajući velike modrice ispod svakog oka:

– Jesi li vidio Mulberryja. Trebao bi biti na dnu, a nema ga.

Evinrude ga začuđeno pogleda.

– Pa on je počeo cijelu gužvu – vikne Jimson. – Vjerojatno je već na putu u tvrđavu.

– Vjerojatno – reče Evinrude i okrene se neznancu: – Žao mi je, ali maloprije nisam dobro čuo vaše ime.

– Ben, Ben Crowley. A tvoje?

– Jim Evinrude. Hoćete li još nešto popiti?

Crowley odbije. Zastupnik saveznog šerifa Benjamin Crowley imao je na umu važnije stvari. Tražio je redova imenom James Evinrude i upravo ga je našao.

XII

Mulberry se penjao na najgornji kat Drover's Resta pokušavajući ne gledati polurazodjevene mlade žene.

Iz tučnjave u gostionici izvukao se puzeći, a uspravio se tek kada je izišao kroz pokrajnja vrata i dovukao se do podnožja nekih stepenica. Osjećao je mučninu. Već se bio popeo do

drugog kata kada je čuo vriskanje.

– Hej, gospodine, hoćete li maknuti koljeno s moje noge? Zar niste pri sebi?

Mulberry je bio nagazio na nogu mlade žene. Polako ustane:

– Jeste li vi maloprije kričali?

– Nisam samo ja. Zar ne čujete ovu buku iz prizemlja? Ne izgledate dobro.

– Mogu li negdje sjesti?

Dospio je na najgornji kat, u posljednju sobu u hodniku, njeu sobu.

– Dobro su te izbatinali – reče ona.

– Da, draga.

Posljednji vojnik koji ju je tako nazvao bio je njen brat. Ubili su ga kada je pokušao dezertirati.

– Zovem se Pam, skraćeno od Pamela.

– Imaš li kakvog pića?

– Viski?

– Zaboga, ne!

– Onda samo vode u onom vrču.

Sumnjičavo pogleda vrč.

– Voda je čista. U onome drugom je prljava.

Pogleda djevojku iako mu to nikad nije bio običaj. Kada bi razgovarao sa ženama nije ih gledao, ali ni samome mu nije bilo jasno zašto ovaj put nije bio sramežljiv. Nije bila ljepotica, ali nešto mu se na njoj sviđalo. To nije bila njena ravna, plava kratka kosa, a niti prćasti nos ili malo prevelika usta. Imala je lijepe velike oči premda su ih okruživali modri podočnjaci.

Ona se nasmiješi. Svidala mu se.

– Što radiš ovdje?

– Oh, ništa naročito. U prolazu sam – reče ona.

Učinilo mu se da je već čuo o tim djevojkama »u prolazu«. Whitey im je maloprije pričao o njima. Sve govore isto – putuju u San Francisco gdje ih čeka dobar posao.

– Momče, izgledaš mi neka-ko ženskast. Jesi li ikad spavao sa ženom?

Mulberry nije znao što bi od srama. Promrmljao je nešto što je moglo značiti da jest.

Podsjećao ju je na njena brata Paula. Prijateljski mu se nasmiješi. Sviđao joj se...

Ona skoči s kreveta i počne se brzo odijevati. Bila je ljuta.

– Što to radiš? – zapita on.

– Čini se da je tučnjava završila. Idem naći nekoga tko ima novaca i može... – Okrene se prema njemu: – A sada se, Paule... Oprosti, Ede, obuci i, ako se želiš sakriti od onih u prizemlju, ima još praznih soba... Nadam se da ćemo se još susresti... Prije nego odem.

Čuo je kako je zalupila vrata. Polako se oblačio plaćući. Otvori vrata. Hodnik je bio prazan, a onda začuje glasove. Njen glas!

– Hajde, medo, penji se!

Pamela udje u sobu i odahne. Bila je prazna. Sama sebi čestita – nikad u životu nije tako brzo ulovila mušteriju.

– Udji, veliki momče.

U prizemlju se naveliko pilo. Ben Crowley je primijetio ulazak dvojice revolveraša mrka pogleda.

– Moramo krenuti – napokon reče Evinrude. – Moramo se vratiti prije zalaska sunca.

Bolje da odemo dok još možemo stajati na nogama.

– Zar već? – upita Jimson.

Malone je već bio posve pijan i morali su mu pomoći. Kada su izišli, vidješe da je Mulberryjev konj još privezan ispred gostionice. Stretch pomogne Maloneu da se popne na konja, a Evinrude i Jimson počnu tražiti Mulberryja. Pretražili su cijeli grad, a onda se vrate pred gostionicu. Ušli su i prošli kroz pokrajnja vrata. To nije ostalo nezapaženo.

– Kako se zove vojnik koji je upravo ušao kroz ona vrata? – upita jedan revolveraš.

Whitey odluči zatajiti Evinrudeovo ime, ali je morao uzmaknuti pred dva para mrkih očiju.

Ben Crowley je čuo razgovor i namrštio se.

Jimson i Evinrude su pretraživali sobe. Napokon nadju Pamela i lovca na bizone koji je neprestano mumljao kao medvjed.

– Žao mi je. Već sam zauzeta

– nasmija se djevojka.

– Pogledaj! – vikne Jimson pokazujući ruku što je virila ispod kreveta i mahala im.

– Što to? – vikne zbunjeni lovac.

Prije nego je ljubavnik uspio išta shvatiti, Jimson i Evinrude izidju iz sobe i zatvore vrata. Sišli su u salun i čekali. Uskoro se pojavi Pamela.

– Momci, prestrašili ste me kao nikad u životu.

Uskoro se pojavi i Mulberry.

Ben Crowley je netremice promatrao dvojicu novopridošlih revolveraša. Doimali su su poznatima i on se još više smrkne.

XIII

Jureći Jelen je nastavio prema sjeveru, ali mnogo brže. Umjesto svojih iscrpljenih, sada su jahali konje poubijanih vojnika.

Uskoro su se domogli Bozemanske ceste. Pred njima su bile dvije utvrde, Reno i Karney. Bile su napuštene kada je Jureći Jelen otišao na jug, ali ipak treba biti oprezan. Možda su u njima opet vojnici.

Vodja bande je znao da su se ratnici zasitili bijelih žena. Jedan je ratnik tog jutra ubio jednu zato što ga je iznerviralo njeno jaukanje. Jureći Jelen ga je oštro ukorio. Nije bilo vremena za pokop, pa su ženu ostavili u preriji. Njen će leš brzo privući strvinare, a Jureći Jelen nije želio za sobom ostavljati tragove.

Tada ugleda ratnika koji je jahao kao prethodnica. Jurio je prema njemu.

Ernest Finley je proveo zimu i proljeće loveći po Montani i sada mu je bilo svega dosta. Žena mu je bila trudna – i nije željela roditi u divljini, pa Ernestu nije preostalo ništa drugo nego da otputuje s njom i jednim djetetom. Oficiri iz Tvrdjave Smith zaustavljali su ih i savjetovali im da pričekaju nekoliko kola koja su išla na jug znajući da Bozemanski put nije siguran.

Odjednom u daljini ugleda dvojica kola. Uzeo je pušku. Kada su se kola približila, opazi da su kočijaši odjeveni u plave uniforme, ali su mu ipak izgledali čudno. Šešire su bili nabili duboko na čelo premda je vladala

jaka vrućina. Finley je bio isuviše zaokupljen njihovim izgledom da bi vidio kako su iz kola provirile puščane cijevi...

Jureći Jelen je čestitao ratnicima na brzom i uspješnom napadu.

Kapetan Conway i njegovi vojnici postadoše nestrpljivi. Polako su pretraživali Platte i Bozeman, ali nisu našli ni traga Indijancima.

Trećega dana pridje mu poručnik Smiley.

– Jeste li otkrili ove tragove, gospodine? Koliko bi mogli biti stari?

Kapetan Conway pozove Fletchera i upita ga je li on opazio tragove. Ni on nije ništa znao o njima. Kapetan pozove izvidjače koje mu je Windy bio poslao kao zamjenu.

– Na ovoj su strani tragovi petnaestak jahača, ali to nisu indijanski konji.

– Ali ih jašu Indijanci – zaključuje kapetan.

Izvidjač potvrdno kimne.

– To sam i mislio – reče kapetan. – Sada provjeri drugu stranu.

– Ovdje ih je prošlo petnaestak, dvadesetak – reče izvidjač izvršivši naredjenje.

Kapetan je pretpostavljao da Indijanci žele zavarati moguću potjeru jašući velike potkovane konje. Vjerojatno su i odjeveni kao vojnici ili bijelci.

Neki im se jahač brzo približavao. Vojnik iz tvrdjave Fetterman. Nakon što je pozdravio, preda kapetanu smotani papir.

Kada je pročitao poruku, kapetan podigne pogled. Glas mu je bio hladan, a jedva je prikrijavao uzbudjenje. Sada je napokon znao tko je neprijatelj.

– Napali su vod iz Tvrdjave Fetterman. Svi su poginuli. Nema tragova da su i Indijanci imali gubitaka. Mislim da je banda Jurećeg Jelena dojahala s juga, a dobro znate kakav su pakao tamo napravili. S njim su još Siouxi.

– A čejenska strijela što je nadjena kada su napadnuta ona petorica? – upita Fletcher.

– Siouxi su vrlo lukavi.

Dan im je sada brže prolazio. Svi su bili napeti, a oko podneva indijanski izvidjač dojaha do kapetana.

– Izgleda da su se ovdje odmarali.

– Jesi li našao tragove kotača.

– Jesam. Vuku nešto teško. Vide se tragovi mnogo kotača.

Kasno popodne vojnik koji je jahao kao prethodnica ugleda strvinare i pojuri do mjesta nad kojim su kružili. Čudio se kako to indijanski izvidjači nisu već bili opazili.

Našao je tijelo zarobljene žene koju je bio ubio ratnik Jurećeg Jelena. Jedan izvidjač reče da je ubijena ionako bila na smrti, posve iscrpljena gladju.

XIV

Mulberry, Evinrude i Jimson ponovo krenuše u grad jer im je u tvrdjavi bilo dosadno. Cohen ih je bio kaznio kada su se vratili iz prvog posjeta gradu, a osim njih i Dobbsa i Malonea. Vojnici koji su ih promatrali nisu izdržali a da se ne narugaju Mulberryju koji je plakao. Kazna se sastojala u tome što su morali satima stajati ispruženih nogu oslanjajući se samo na ruke i čelom upirati u veliki kamen.

Kincaid je bio u svom uredu kada je zazvonio telegraf. Pisar Bradshaw mu ubrzo donese dešifriranu poruku, pa Kincaid pozove Cohena i prenese mu sadržaj: napadnut je vod iz tvrdjave Fetterman.

– Znete li da su Evinrude i druga dvojica putovali s pratnjom toga nesretnog topa? – reče Cohen.

– Znam. Htio bih s njima o tome porazgovarati. Nije mi jasno kako su se usudili otići s topom ne dočekavši odred što ih je trebao pratiti do tvrdjave.

– Ne znamo ni kako je Jureći Jelen doznao da će vlakom stići top.

– Možda posve slučajno, tko zna? Htio bih znati kako su momci izdržali tvoj »ples Sunca«. »Ples Sunca« bio je indijanski naziv za poseban način provjeravanja izdržljivosti ratnika.

– Imali su samo male glavobolje – reče Cohen.

– Da li sada vojnici pokazuju malo više poštovanja prema Mulberryju?

– Ni govora. Izdržao je, ne može se reći da nije, ali momci su ga vidjeli kako cmizdri i to ga nije proslavilo. Još se razlikuje od ostalih. Netko mu je ostavio lutku na krevetu.

– Ljudi su različiti, naredniče.

– Imate pravo. Ipak, mi nije jasno gdje su našli lutku.

Kincaid je neko vrijeme šutio, a onda reče:

– Naredniče, smatrate li da su Indijanci pravi muškarci?

– Svakako. Ako ništa drugo, a ono su pravi muškarci.

– A znate li, naredniče, da među Siouxima ima muškaraca koji se oblače kao žene i rade sve ženske poslove, a često

su štovani kao veliki vračevi?

— Ne mislite valjda, ozbiljno, gospodine — začudi se Cohen.

— Ti se ljudi zovu winkte i Siouxi ih smatraju svetima. Njihovi najhrabriji ratnici spavaju s tim winktima.

— Nevjerojatno!!!

— Najzanimljivije je to što Indijanci takve muškarce ne smatraju izrodima kao bijelci.

— Kako to?

— Većina Siouxa radi ono o čemu su u mladosti maštali. Oni još kao djeca čekaju san koji će im reći što će raditi u životu i toga se drže. Dakle, tim winktima je u snu rečeno da se moraju vladati kao žene, a Siouxi vjeruju snovima.

Cohen se smrkne:

— Želite li kazati da bi taj Mulberry mogao biti winkte, da bi mogao imati nekakvu nadnaravnu moć i da bih najhrabriji vojnicima kakav je na primjer Malone trebao narediti da vode ljubav s njim?

Kincaid se grohotom smijao.

— Ako ste to mislili, onda to recite Maloneu — završi Cohen, ode do ormarića i izvadi bocu.

XV

Kincaid je našao Mulberryja i Jimsona na izlazu iz Drovers Resta.

— Gdje je Evinrude? — upita on.

— Ostao je u Drover'su, gospodine — reče Jimson. — Razgovara s nekim kicošem. Mulberry traži neku djevojku koju je upoznao prošli put, a ja tražim bilo koju. Glavno da hoda.

Mulberry traži curu? Cohen bi puknuo od smijeha da to čuje.

— Htlo bih s vama razgovarati — reče Kincaid.

Ušli su u neku malu i mračnu gostionicu.

— Želio bih da mi nešto više kažete o momcima s kojima ste putovali. O onima koji su pratili top.

Mulberry i Jimson se zgledaju, a onda Mulberry ispriča sve osim epizode s kravama i kaubojima.

— Nije mi jasno zašto su otišli ne čekajući odred koji ih je trebao pratiti — reče Kincaid kad je Mulberry završio.

Jimson se sledio kad je čuo Mulberryjev odgovor:

— To je zato što smo ubili čovjeka, odnosno, bolje rečeno, dva čovjeka.

— Gospodine, on je lud! — vikne zgranuti Jimson.

Kincaidu je odmah sve postalo jasno:

— Prokletstvo! Zacijelo ste pucali iz topa i...

Jimson i Mulberry su na kraju prepirući se sve ispričali. Kincaid nije mogao doći sebi od čuda. Jimsona bi vjerojatno objesili da se za to dozna. Ali svi iz pratnje su mrtvi. Glavom su platili grešku. Da se i pokrene istraga, doznalo bi se samo to da su vojnici koji su pratili top ubili kauboje i tu bi se stalo. Više nikome ne bi postavljali pitanja.

Mulberry je nastavio pričati što se dogodilo u Cheyenneu. Kincaida je zanimao čovjek koji im se bio ponudio kao vodič.

— Sjećate li se njegova imena?

Mulberry je sve pamtio i zapisivao, pa i to:

— Creed Scarborough.

Kincaid odmah pomisli da bi nepoznati mogao biti mješanac

i odluči se detaljnije raspitati o tom čovjeku.

* * *

Evinrude je opet malo više popio. Razgovarao je sa svojim novim prijateljem Benom Crowleyjem.

Crowley nije mnogo pio. Bio je isuviše zauzet slušajući Evinrudea. Želio je iz njega izvući sve o ubojstvu i pri tom se osjećao prilično bijedno. Slušajući tog čovjeka i užasne stvari koje je proživio, pomisli kako bi i on vjerojatno ubio da je bio na Evinrudeovu mjestu. Ali nije. Predstavljao je zakon i znao je što mu je činiti. Zato se i osjećao tako bijednim. Morat će napisati izvještaj o svemu što je doznao. Kada je Evinrude završio, on mu reče da još mora obaviti neki posao. Vojnik je bio razočaran.

— Nisi ti sve ispričao — reče.

— A zašto malo ne porazgovaraš s onom dvojicom? — reče Ben pokazujući revolveraše koji su takodjer bili u gostionici.

— Ne bi me razumjeli, a ti me razumiješ. Idem u zahod.

Crowley je dugo čekao da se Evinrude vrati i sve se više zabrinjavao.

Osjeti kako ga dvojica revolveraša promatraju i pogleda prema njima.

— Zašto me tako gledaš, kicošu? Revolveraš ga je očito izazivao. Za to vrijeme drugi mu se već stvorio iza leđa.

U prostoriji je zavládala tišina.

— Hej, Whitey — začuje se hrapavi glas. — Držiš li još onu pucaljku ispod šanka? Pokaži je!

Crowley nije skidao pogled s revolveraša. I jedan i drugi su

mu se učinili poznatima čim ih je ugledao. Pokušavao se sjetiti odakle ih zna.

— Vidiš li onu rugobu od čovjeka, Whitey? — ponovo se čuo hrapavi glas. — Pazi na njega! Pokuša li pucati mom prijatelju u leđa, ispali mu metak ravno u glavu!

Evinrude polako pridje onom koji je stajao uz šank. Revolveraš više nije bio tako samopouzdan kao maloprije. Evinrude se okrene i glupavo nasmije Crowleyju, a onda zamahne i strašnim udarcem obori revolveraša.

— Pogledaj me — reče. — Povraćao sam i sav sam se uprljao. Moram se vratiti u tvrdjavu.

Tada izidje.

Crowley još jednom pogleda drugoga revolveraša koji je zbunjeno gledao u svoje čizme, a onda i on polako izidje.

Ogleda se. Evinrudeu ni traga. Netko tko je malo više popio nije tako brz, pomisli zbunjeno.

* * *

Mulberry je jedva našao Pamelu. Bila je napustila svoju sobu u Drover'su, pa ju je zatekao u polupraznoj gostionici.

— Ta gdje si, Ede? Moramo mnogo toga uraditi. Hvala ti za novac koji si ostavio. Nisi trebao...

— Ja... Zašto si napustila Drovers?

— Znaš li tko ovdje zalazi? Rudari. Puni su love i već sam zaradila za put u San Francisco, a i još ću. Hajdemo, imamo mnogo posla.

Sat kasnije Mulberry je ležao u krevetu i smiješio se. Bio je sretan.

— Pam, moram te nešto zamoliti. Molim te, reci da ćeš mi pomoći.

* * *

Matt udje u gostionicu gladan kao vuk.

Kada je sjeo, opazio je neku djevojku koja ga je gledala. Bila je to Pam. Matt nije nosio uniformu zato što ju je morao dati na pranje. Pobljuvao ga je pijanac u salunu, a u praonici su mu pozajmili nekakvu pohabanu odjeću.

Pam pomisli kako je taj momak koji jede tako halapljivo vrlo zgodan.

Kada je pojeo, Matt ustane i pridje djevojci zavodljivo se smiješeći.

— Matt Kincaid, gospodjice. Vaš sam sluga.

— Oh, momci sa zapada zaišta ne gube vrijeme.

•Oprosti mi, Ede Mulberry. Ja zacijelo nisam djevojka o kakvoj si sanjao, a ovako zgodnog momka ne vidja se svaki dan«, pomisli Pamela i povede Kincaida uza stepenice.

Kasnije u krevetu Matt joj reče da bi i sutra navečer mogao doći, ali ona odbije. Polako je ustao, nenaviknut na odbijanje u takvim slučajevima. Pam ga je počela ispitivati o vojnicima, dezterima, vojnom sudu. Bilo mu je malo čudno zašto ga sve to pita. Nije mogla znati da je vojnik.

XVI

Kapetan Conway je ubrzo naišao na napadnuta Fisherova kola. Ljudi su bili prestravljeni vidjevši ubijenu trudnicu i dijete, a poručnik Fletcher se sasvim zbuni i zadrhta od jeze.

Kapetan požali što nije poveo Pricea, ali sada je bilo kasno. Tragovi su bili svježi. Indijanci ne mogu biti daleko.

Dva sata kasnije naišli su na još jednu ubijenu ženu.

* * *

Matt Kincaid je tražio Windyja. Na sreću, nije bio u indijanskom selu nego u tvrđavi.

— Mislio sam da ćeš me trebati, Matte. Suviše je tiho. Narednik Cohen mi je kazao da bi me mogao trebati.

— Oh, svemogući Cohen! Što bismo bez njega? Htio bih te samo nešto pitati. Jesi li ikad čuo za mješanca zvanog Creed Scarborough?

— Nije mješanac — reče Windy i ušuti. Zacijelo je znao nešto više o tom čovjeku.

— Što znaš o njemu? — Matt je bio uporan. — Čini se da je bio vodič onoj petorici s topom prije nego ih je napao Jureći Jelen. Možda ih je odveo ravno u njegove šake.

— Razmislit ću o tome — reče Windy i ode.

Matt se obrati Cohenu:

— Gdje je Price, naredniče? Rijetko ga vidjam.

— Ja sam ga nekoliko puta vidio s Fletcherovom ženom — reče Cohen gledajući u stol.

Netko pokuca i udje Mulberry. Zamolio je Matta za razgovor, pa napuste Cohenov ured i udju u sobu zapovjednika kojega je u odsutnosti zamjenjivao Kincaid kao njegov adjutant i poručnik.

— Zašto si me tražio?

— Do nekoliko dana doći će mi žena, gospodine...

— Što?!

— Supruga, gospodine. Stići će do nekoliko dana. Moram se

preseliti u stan što je odredjen za oženjene vojnike, gospodine.

U sobu upadne narednik Cohen:

— Ti nisi oženjen. U tvom dosjeu ne piše tako!

— Da, gospodine... Ne, mislim da, naredniče. Htio sam kazati kako to nije bila moja želja i zato nikome nisam spominjao... Ali jesam... Pronašla me. Telegrafirala mi da dolazi.

— Nismo primili nikakvu telegrafsku poruku.

— Ja sam prvi javio svojima da znaju gdje sam. Telegrafirao sam iz grada. Čekao sam njihov odgovor, a dobio njen.

Nije ni pitala smije li doći.

Matt Kincaid je napeto slušao. Čekao je da Mulberry pogriješi.

— Imaš li dokaza, vojniče?

Mulberry izvuče vjerodostojnu ispravu, ali Matt se prisjeti da u gradu postoji čovjek koji izvrsno krivotvori sve što treba.

Činilo se da Cohen nikad neće prestati proučavati papir koji mu je pružio Mulberry:

— U redu, vojniče — napokon progovori: — Dakle, oženjen si. Ne znam kako ćeš uzdržavati ženu, ali...

— Naredniče — prekine ga Matt — ovaj se čovjek meni obratio!

— Oh, da. Oprosti, gospodine.

— Sada je svejedno. Dajte mu upute!

Učinio je to, a kada je Mulberry otišao, obrati se Mattu:

— Znate li da je falsifikat izvanredan. Ovaj momak u gradu to sve bolje radi. Bilo bi mi žao da taj Mulberry dezertira. Mislim da bih od njega mogao napraviti dobrog vojnika iako još ne zna ni pucati.

— Zna pucati.

— Naravno, zna pucati, ali ne i gadjati.

— Naredniče, on može pogoditi što god želite — Kincaid je polako izgovarao svaku riječ.

Cohen je ozbiljno shvatio Mattove riječi:

— Može? Dakle, prevarant, zar ne? Znate li da ga Maggie voli, a vidjela ga je samo jednom.

— Je li znala da je oženjen?

- * * *

Polu sata kasnije Ben Cohen je bio sa svojom ženom Maggie. Premda je on bio Židov, a ona Irkinja, bili su kao stvoreni jedno za drugo, oboje krupni i nezgrapni.

— Znaš li da onaj novi momak, Mulberry, dovodi ženu?

— On nije oženjen — ustvrdi Maggie.

— Tako sam i ja mislio.

— Ja ti kažem, Benjamine, da on nije oženjen.

— Ako ti tako kažeš, onda je to tako, ali dolazi netko tko će se predstaviti kao njegova supruga i...

XVII

Jureći je Jelen vodio svoje ratnike uz kratku ali vrlo strmu kosinu Bozemanovog puta. Iza te uzvisine pružala se Montana, ali ih nije nimalo zanimalo. Tako su je nazvali bijeli ljudi, osvajači koje moraju otjerati.

Vodja se osvrne. Vojnički su se konji jedva uspinjali, a on je očekivao da će baš oni biti uvelike jači i izdržljiviji od njihovih konja. Nije mogao to sebi objasniti.

Uto su kola stigla na vrh i Jureći Jelen naredi odredu da stane. Nadao se da će ubrzo naići na nekakvu malu jedinicu i od

nje oteti svježe vojničke konje. Naredi odmor, ali upravo u tom trenu začuje udaljeni povik. Prema njima je jahao Crveni Vuk koji je tog dana jahao unaokolo i izviđao.

– Približavaju nam se vojnici!

– Koliko ih je?

Crveni Vuk mu pokaže prstima.

Jureći Jelen je dobro poznao vojna pravila i raspored. Dva voda! To nije mogla biti uobičajena patrola! Dakle, potjera... Nasmiješi se. Pred njim je velika bitka... i velika pobjeda.

– Imaju li izvidnike?

– Nisam ih vidio – reče Crveni Vuk.

Znači, bijeli ljudi su neoprezni, a to će skupo platiti. Jedan je odred zacijelo na čelu, a druga dva na krilima. Zasjedu će biti teško postaviti i morat će se držati na okupu.

Jureći Jelen pogleda naokolo. Staza se prema sjeveru naglo sužavala i skrivalo ju je grmlje i drveće. Uzvisina na kojoj je stajao bila je prilično istaknuta, ali se iznad nje tlo strmo uspinjalo.

– Kada bi trebali stići ova-mo? – zapita on.

– Za pola sata po njihovu vremenu – odgovori Crveni Vuk.

* * *

Daleko ispred kapetana jahao je redov Mangrove kao prethodnica. Nadao se da je negdje ispred njega koji izviđaj, jer u protivnom... Od te pomisli dizala mu se kosa na glavi. Bio bi prvi kojeg bi pogodio metak ili strijela. Već drugi dan zaredom jaše kao prethod-

nica i to samo zato što je tako htio poručnik Fletcher.

Mangrove pogleda tlo i opazi svježi konjski izmet. Okrene se i vikne. Fletcher je čuo povik, ali ništa nije poduzeo. Izmet je izmet. Svi znaju da su negdje pred njima ti prokleti Indijanci s topom. Stalno je govorio kapetanu da bi trebali čekati pojačanje, ali ga on nije slušao.

Fletcheru to nije mnogo smetalo. Ionako će uskoro otići iz te proklete vojske.

Mangrove je opazio kako se staza ispred njega sužava i naglo uspinje. Pitao se gdje bi taj izviđaj mogao biti.

Za to vrijeme jedan je izviđaj jahao uz kapetana, a drugi se, a da to nitko nije znao, skrivao zbog toga jer mu je naškodila zečevina koju je jeo dan prije. Mangrove je stajao kao ukopan, pa je rastreseni Fletcher gotovo naletio na njega.

– Zašto si stao, Mangrove?

– Ispred nas je brijeg, gospodine.

– Vidim, pa što?

– Nije pretražen.

– Otkuda to znaš? Vidiš li da izviđajca nema na vidiku. Znači da pretražuje teren.

– Možda imate pravo, gospodine.

– Onda produži!

Mangrove ga je poslušao premda nije bio oduševljen.

Pažljivo je promatrao okolne litice kad ispred sebe među drvećem opazi kako se nešto miče. Čulo se stenjanje. Našao je ženu, mršavu i blijedu. Bila je na samrti, skalpirana.

Kada je čuo što se dogodilo, kapetan upita izviđajca koji je jahao uz njega gdje mu je drug na što upitani požuri naprijed

dobro znajući odgovor na to pitanje.

Pažljivo je uspuzao do ruba stijene i pogledao prijeko. Vidio je kako se na tom mjestu staza sužava i skriva od pogleda okružena drvećem i grmljem. Znao je i zašto je žena ostavljene uz put. Osjećao je nečiju prisutnost iako nikoga nije vidio. Napeo je oči i uši, ali ništa. Mahne vojnicima iza sebe dajući im tako na znanje da je put slobodan. Oni polako krenu, a izvidjač se ponovo okrene prema sjeveru. Znao je da ne smije pogriješiti. Kada se opet osvrnuo, ugleda kapetana kako stoji i čeka promatrajući okolicu i razgovarajući nešto s poručnikom Smileyjem. Tada izvidjač vidje i svoga druga, pa mu dade znak. Ovaj se polako počeo uspinjati kada ga zaustavi poručnik Fletcher:

— Ostani ovdje! Možda ćeš mi trebati.

Poručnik je bio posve zbunjen. Uvijek kada je trebalo biti priseban, nije znao što čini. Vidio je ubijenu ženu, pa se sjetio svoje supruge u tvrdjavi. Zar bi se to i njoj moglo dogoditi?

Narednik Chubb je čuo razgovor i uočio poručnikovu zbunjenost. Shvati da je Fletchera uhvatila panika

— Kreni! — zapovjedi izvidjaču i ostalima.

Premda je potčinjeni preuzeo komandu bez ovlaštenja, Fletcher se samo zbunjeno nasmiješio:

— Zar su pred nama Indijanci, naredniče? Gdje bi mogli biti?

— Ne znam točno, gospodine. Tu negdje, pred nama — odvrati Chubb.

— Pred nama? — ponovi Flet-

cher i okrene se prema stijena. U tom trenu ga pogodi metak i na mjestu usmrtni.

Pucnjevi su dolazili s ruba brijega. Jureći Jelen je sa svojim ljudima bio odjahao pola kilometra naprijed i potrbuške legao uz rub stijene. Vojnici ispod njega pokušavali su se skriti iza rijetkog grmlja, a onda što je bilo pouzdanije, ispod tijela poginulih drugova.

— Zaboga, gospodine, moramo poduzeti nešto! — vikne Smiley.

— A što? — odvrati mu kapetan jednakim tonom. — Prijeći u napad? Koliko bi ih moglo biti gore?

— Dvadesetak.

— Tako sam i računao — odvrati kapetan. — Smiley, ti ćeš sa svojim odredom obići stijenu zdesna. Pazi da te ne opaze. Uspužite i zauzmite stijenu.

Ipak je kapetan znao da banda Jurećeg Jelena nije mala. S desne strane padina nije bila tako strma, a Jureći Jelen je dokazao da je izvanredan taktičar i morao je to predvidjeti.

Conway tada naredi drugom odredom predvođenom narednikom Breckenridgeom da krene naprijed i zapuca prema vrhu stijene, a osobno preuzme treći odred i krene nalijevo, prema zapadu. Jurili su što su brže mogli. Ubrzo su došli do podnožja brda, a onda kapetan začuje udaljenu pucjavu — Smiley i njegovi. Kapetanov se odred počne polako uspinjati.

* * *

Osmi Mjesec zapovijedao je ljudima na rubu stijene i vidio kako je kapetan razdvojio ljude ali ga neprekidna vatra vojnika odozdo prijeći da bolje razgle-

da okolicu. Jureći Jelen je upravo silazio niz padinu u susret vojnicima. Osim Mjesec je osjetio opasnost, ali ništa nije mogao poduzeti. Ipak je vjerovao u čarobnu moć svog vodje.

Jureći Jelen je naletio na Smileyja i njegov odred.

Nastala je strahovita pucnjava. Vojnici su lako obarali neprijatelje s konja, ali Indijanci nisu bili ništa manje opasni ranjeni i na tlu nego na konju. I ranjeni, mogli su povući vojnika s konja i zadati mu smrtonosni udarac.

Na kraju, samo su četiri vojnika ostala na nogama, ali među njima nije bio Smiley. Zadio bio je tri rane dok se borio s dvojicom ratnika. Iako teško ranjen, uspio je ubiti Indijanca koji se upravo naginjao nad njega, a onda je pao. Sada je bio na samrti.

Jureći Jelen je izgubio pušku, ali je preživio. Trenutak zastane, a onda požuri prema rubu litice. Tamo će biti potrebniji. Nije ga toliko pogodio gubitak vlastitih ljudi koliko ga je iznenadila hrabrost kojom su se borili vojnici u plavim uniformama, a pogotovo njihov oficir koji se tukao kao demon.

Začuo je pucanj iza sebe. Crveni Vuk krikne i padne. Jureći Jelen se nastavi penjati.

* * *

Kapetan Conway je stigao na vrh grebena. Pogleda kroz drveće preko čistine. Na drugom rubu ležali su Indijanci i pucali u vojnike ispod sebe. Od grmljavine pušaka nisu čuli kapetana i njegov odred kako im prilaze s ledja...

Vojnici su pucali u sve što se micalo. Kapetan je ostao na ko-

nju promatrajući blistavu pobjedu. Iz razmišljanja ga trgne pucanj odozdo. Okrene se.

Brzo mu je prilazio Indijanac na konju. Jureći Jelen!

Conway je ubrzano disao. Njegovi su momci bili na drugom rubu stijene i nisu mu mogli pomoći. Izvuče revolver, a u istom se trenu u Indijančevoj ruci pojavi vinčesterka. Ni jedan ni drugi nisu odmah opalili. Kao da su čekali da se približe.

Kapetan je stajao kao opčinjen, a onda se krajnjim naporom volje pribrao i polako povukao obarač. Revolver je opalio ali prekasno! I Jureći Jelen je pritisnuo obarač!

Čula se eksplozija...

Indijancu ispadne puška iz ruku, a on se sruši s konja. Više se nije maknuo.

Kapetan se okrene. Iza njega je stajao narednik Chubb. Bio je bez konja, a u ruci mu je bio revolver.

— To je bio Jureći Jelen — reče kapetan kao da još ne vjeruje vlastitim očima.

— I ja tako mislim — složi se Chubb — ali uspjeli ste ga svladati.

— Chubbe, o čemu govoriš? Ja sam se jednostavno bio ukočio, a ti si mi spasio život.

— Oprostite, kapetane — smiješio se Chubb — ali vidio sam što se dogodilo. — Polako se osvrne i doda: — I nitko drugi nije bio svjedok.

— Za ovo si zaslužio medalju.

— Kako stvari idu u ovoj armiji, prije ću u mirovinu nego do medalje — Chubb se nije prestao smiješiti. — Ali ne bih ima ništa protiv tri slobodna dana.

— Naredniče, trebali biste znati da u vojsci nama zabušavanja — oštro odgovori kapetan.

Chubb se uozbilji.

— Ipak ćemo vidjeti što se može učiniti — reče kapetan i okrene konja.

* * *

Topa nigdje nije bilo. Uostalom, da su ga Indijanci imali, pucali bi iz njega.

U kolima su našli mnogo novih pušaka i četiri iscrpljene žene. Dvije starije bile su nijeme od užasa što su ga proživjele. Clara nije prestajala plakati, a Josie je odbijala obući haljinu. Bila je posve gola, ali to joj nije smetalo.

XVIII

Rano ujutro u tvrđavu su ujahala četiri lovca na bizone. Nekoliko minuta kasnije prišli su im poručnici Kincaid i Price, te narednik Cohen.

— Cijelu smo noć jahali da što prije dodemo ovamo, poručniče. — reče jedan lovac. — Opazili smo čudne tragove, pa smo se malo uplašili.

— Kakve tragove? — upita Matt.

— Mislim da su Čejeni. Mnogo ih je i idu prema zapadu. Nismo znali što se događa, pa smo došli ovamo.

— Jeste li sigurni da su to bili Čejeni?

— Poznajem tragove. Konji nisu bili potkovani, a postoji još nešto...

— Kada ste otkrili tragove?

— Nije mnogo prošlo.

Mattu je bilo čudno zašto su Čejeni krenuli prema zapadu.

Prišli su im Jimson, Mulberry i Malone.

— Možete li mi pokazati tu pušku? — zamoli Mulberry jednog lovca. — Zadivljeno je promatrao veliku pušku za lov na bizone, mnogo veću od onih koje su imali vojnici.

— A što će ti? Veća je i teža od tebe.

— Htio bih je iskušati — reče Mulberry.

— Pa, dobro — reče lovac smiješeći se — ali morat ćeš kupiti municiju.

* * *

Matt je bio u uredu kada je čuo povik:

— Kola na vidiku! Nadao se da to nisu kola s poginulima.

Iz kola je izašla Pamela Burke, a kada ugleda Kincaida i Cohena pozdravi ih smiješeći se:

— Zdravo. Ja sam gospoda Mulberry.

Ben Cohen je bio začuden, ali ni izdaleka onoliko koliko Kincaid.

— Nadam se da me muž očekuje — Pamela tek tada opazi Matta i razrogači ići od zaprepaštenja.

— Pamela! — čuo se povik. Prema njima je sav sretan trčao Mulberry.

Matt se naglo okrene i ude u ured dežurnog oficira. Iznenađen tako naglim odlaskom, Cohen se nakašlja da prikrije zbunjenuost i zaželi Pameli dobrodošlicu, a onda požuri u ured.

Tamo je Matt sjedio za stolom i lomio olovke.

Cohen je razgovarao sam sa sobom:

— Lijepa djevojka. Gdje li ju je samo našao? Možda mu je pomogao otac? Hej, Matt, nisi li kazao da su njegovi bogati? Možda su je kupili i poslali ovamo. Matt, zar se loše osjećaš?

Krc... Krc...

— Polomit ćeš sve olovke!

— Bradshaw! Sakrij olovke!

Matt pogleda Cohena. Na licu mu se čitao očaj. Kako je Mulberry mogao učiniti takvu glupost? Sada će mu se još više rugati.

Mulberry je išao pognute glave preko čistine. Uzalud se bio ponadao da će mu narednik dati slobodan dan i osloboditi ga straže. Već je gotovo i sam povjerovao da je oženjen, a osim toga, želio je iskušati lovčevu pušku.

Kada su stražari, a s njima i zlovoljni »muž«, izišli iz tvrđave, opaziše da je jedan konj izgubio potkovu. Mulberry se ponudi da će otići u tvrđavu po novu. Kada je obavio što je trebao, odšulja se do vrata svog stana i bez kucanja uđe. Bio je zaprepasten: u jednom je kutu sobe stajala polugola Pam, a u drugom Matt Kincaid!

Matt Kincaid je pričekao da Mulberry ode iz tvrđave s ostalim stražarima, a onda pokuca na vrata jednoga od stanova gdje su živjeli oficiri i oženjeni vojnici.

— Kopile — rekla mu je Pamela čim je otvorila vrata.

— Smiri se. — On stavi prst na usta. — Objasnit ću ti kakvu si grešku napravila.

— Zar sam ja pogriješila?

— Ti si navela Mulberryja da ovo učini, ali neće ti uspjeti. On je možda dobar mamac, ali je isuviše pošten.

— Nisam ga prevarila. Sve je on smislio. Tvoji vojnici, muškarčine, učinili su mu život nepodnošljivim. Ja na ovom neću ništa zaraditi. Umjesto u San

Francisco, morala sam otići u Laramie, pozajmiti kola, platiti vožnju do vašeg zapovjedništva, a onda putovati ovamo. A to radim samo zato što je Ed stvarno divan momak i — doda tišim glasom: — zato što me podsjeća na pokojnog brata.

— A mene na dobru lovinu!

— Bit će najbolje da prestaneš zabadati nos tamo gdje mu nije mjesto, Matt Kincaide — reče Maggie Cohen izišavši iz susjedne prostorije. — Iziđi odavde.

— A što ti radiš ovdje? — vikne Matt.

— Pomažem gospodi Mulberry raspakirati stvari.

— Zar si znala za prijevaru?

— Nitko mi nije rekao i tek sam sada doznala, ali sam i bez toga znala da Mulberry nije oženjen. Ja poznajem oženjene muškarce, Matty.

Pam se nasmiješi. Ode u drugi kut sobe i počne se svlačiti. Maggie ju je promatrala, a onda svrne pogled na Matta.

— Ja je nisam molio da se razodjene — reče. — Možda je to jedino što zna raditi. — On dohvati komad odjeće što ga je Maggie bacila na njega i sjedne na rub stola: — Još nisam završio. Htio bih znati koliko te još vojnika upoznalo.

— Nitko više — izlane Pam.

— Družila sam se samo s rudarima. Oni imaju novca za razliku od vas. Imate tako bijedne plaće! Nadam se da vam ne smeta što sam se svukla. U ovoj je tvrđavi nesnosno vruće.

— Ja moram završiti pospremanje — reče Maggie — a uskoro bi mogla doći i kapetanova žena, pa će biti najbolje da odeš odavde, Matt.

– Jesi li sigurna da te ovdje nitko ne pozna? – ponovo upita Matt.

– Sjetila sam se. Ed ima dva prijatelja. Oni me poznaju.

U tom trenutku u prostoriju je upao Mulberry.

Bio je zaprepašten.

– Ede... – Pamela se pokušavala pokriti komadom odjeće. Mulberry posegne za revolverom, ali je Matt bio brži i uperio je cijev u mladića koji je još izvlačio revolver.

– Zašto niste pucali, poručniče? – upita Mulberry.

– Upoznao sam tvoju ženu u gradu – hladno reče Matt – Vodili smo ljubav. Nisam bio u uniformi i nisam joj rekao da sam vojnik. Znam da ona nije tvoja žena.

– Naravno da nije – čuo se Maggiejin povik iz susjedne sobe.

– Mulberry – Kincaid duboko udahne – ti si stvarno poseban čovjek i ne razumijem te posve, ali ovamo sam došao jer želim doznati da li još netko osim nas dvojice pozna ovu ženu i čime se ona bavi...

– Čime se bavila – ispravi ga Ed. – Nitko ne zna. Bio sam oprezan.

– Nitko osim tebe i mene – podrugnu se Matt.

– I mene – čulo se iz susjedne sobe.

– Tko je to, dovraga, tamo? – vikne Mulberry.

Maggie izade iz sobe smiješeći se.

– Neću ništa poduzeti – napokon reče Matt – jer bih samo pogoršao situaciju. Moraš znati da ćeš ovu gospođu mora-

ti odijevati i hraniti od svoje bijedne plaće.

– Već ćemo se snaći – reče Mulberry.

Pamela razrogači oči:

– Ede, ja te neću uzdržavati!

– Rekla si da imaš ušteđevinu! Vratit ću ti, obećajem.

Kincaid je ispitivao Evinrudea i Jimsona. Htio je znati poznaju li Pamelu. Ispočетка su šutjeli, a onda ipak priznali.

XIX

Kada se nakon objeda vratio u sobu dežurnog oficira, Matt Kincaid nađe poručnika Pricea kako nervozno gricka nokte. S telegrafa se čulo pucketanje.

– Gdje je Bradshaw? – upita Matt.

– Ne znam, a ne znam ni kako se primaju telegafske poruke.

Pucketanje je prestalo i Matt brzo otkuca zahtjev da mu je ponove.

Čuo se pucanj iz daljine. To je Mulberry iskušavao veliku lovčevu pušku.

Stigao je i Bradshaw i odmah sjeo za telegraf. Poruka je ubrzo bila ispisana. Matt šutke uzme papir i počne ga čitati, a onda ih izvijesti o poginulima.

– Zar smo izgubili bitku? – upita Price.

– Pobijedili smo – reče Matt. – Indijanci su imali veće gubitke i to je sve. Ponekad nije lako pobijediti, poručniče Price. Topu ni traga. Kapetan je bio uvjeren da ga Indijanci vuku sa sobom. Međutim, vodili su samo nekoliko zaprežnih kola. Kako su samo naši mogli tragove kola zamijeniti za tragove topovskih kotača?

Uto uđe narednik Cohen.

— Naredniče, znate li koliko teži top? — upita Matt.

— Ne znam. Možda Mulberry zna.

* * *

— Jesi li se dobro zabavio — upitala je Pam Mulberryja kada se vratio s gađanja promatrajući ga kako polako hoda do kuta sobe i tamo pažljivo odlaze pušku.

— Jedva se mičem. Čini mi se da će mi otpasti rame.

— Oh, jadniče moj mali. Da te poljubim.

— Pusti me na miru.

— Zar tako zakonitoj supruzi?

Mulberry je pogleda i lice mu se ozari.

— Pamela, najdraža...

— Čekaj malo — oštro ga prekinu. — Čemu sve te gluposti? Što želiš?

— Posudi mi nešto novca.

— Što?!

— Vratit ću ti.

— Kada? Kada ti otac umre, već ću biti starica.

— Ja ću ga ubiti! — vikne Mulberry, a onda doda tiše: — Molim te, Pam...

Molećivo ju je gledao. Nebeša, tako je podsjeća na njena jadnoga brata Paula:

— Koliko ti treba?

On joj reče.

— Zašto?

— Htio bih kupiti pušku.

Ona uzdahne i počne tražiti kutijicu s novcem.

Kada je izašao, naiđe na poručnika Kincaida kome je morao odrecitirati sve podatke o nestalom topu. Matt ode do prodavaonice gdje su još bili lovci bizona. Pitao ih je gdje su točno vidjeli tragove, a onda

odjuri u sobu dežurnog oficira i počne proučavati zemljopisnu kartu na zidu. Cohen i Price su ga nijemo promatrali.

— Top bi trebao biti ovdje — reče pokazavši mjesto na karti.

— Vuku ga prema zapadu.

— Zašto baš tamo?

— To nitko ne zna. Čejeni vjerojatno vuku top nekom plemenu koje živi na zapadu. Vojska je pretražila sve osim zapadnog područja. Da su krenuli prema jugu, dobili bi obavijest tvrđave Laramie. Kradljivci su se uputili onako kamo se najmanje očekivalo.

— Što ćemo poduzeti? — upita Cohen.

— Oh, ti to vrlo dobro znaš. Tri su mogućnosti. Možemo telegrafirati Komandi i ona će za njima poslati nekoga. Nas zacijelo neće zato što nas je premalo. Zatim, možemo čekati da se kapetan vrati, ali će vojnici biti premoreni i Čejeni će odmaknuti. Kao treće, ja bih mogao povesti odred i uloviti te momke.

XX

Matt Kincaid je poveo jedan odred i Windyja kao vodiča. Ubrzo su naišli tragove o kojima su govorili lovci bizona.

Trag ih je vodio prema zapadu. Opazili su da prati željezničku prugu Western Uniona, ali dvadesetak kilometara od tračnica. Windyju i Matt nije bilo jasno zašto s Indijanci krenuli tim smjerom, a ni to zašto su se zaustavili pokraj Bitter Creeka niti zašto je nekolicina odjahala u grad. Top su bili sakrili u gustom šumarku. Iako je tada bio mir, Indijanci nisu mogli neopaženi ujahati u grad, osim preobučeni u vojničke uniforme.

To se činilo vrlo vjerojatnim.

Matt i Windy su se raspitali u gradu. Nitko nije vidio Indijance. Da, prošlih su dana vidjeli neke vojnike i to je sve. Windy i Matt se vrte vojnicima koji su se u međuvremenu bili malo odmorili.

Jahali su cijelu noć bez odмора, a sutradan su naišli na neki karavan.

Matt je pregledao sva kola, ali ništa nije našao. Bili su to doseljenici mormoni koji su išli prema Salt Lakeu.

Kada je odred ponovo krenuo, Matt se okrene i gotovo padne s konja od iznenađenja. Jedan je vojnik pomagao nekoj djevojci da se popne na njegova konja.

— Dok ste vi pregledavali kola, ova me djevojka zamolila da je povedemo sa sobom. Nisam puno razmišljao i...

— Vrlo pohvalno — ljutito odbrusi Matt, ali se onda bolje zagleda u djevojku. Bila je lijepa i preplanula od sunca. Plava joj je kosa bila kratko podšišana, a premda je bila odjevena u široko radničko odijelo, nije mogla sakriti ljepotu svojih oblina.

— Zašto ste to učinili? — Matt je hinuo ljutnju.

— Zovem se Jennifer, gospodine. Roditelji su me prisilili da odem preko mora. Oni su ostali u Engleskoj, ali su vrlo siromašni i željeli su da meni bude ljepše. Majci se srce gotovo raspuklo od tuge, ali je htjela da odem. Želim se vratiti kući, gospodine! Molim vas, pomozite mi!

— Žao mi je, ali... — Mattu se činilo da ga svi vojnici molećivo gledaju.

— Molim vas, nemojte me vratiti u karavan.

— Gospodice Jennifer, mi ne šetamo nego moramo... — Oh, te velike smeđe oči, pomisli Matt. — Povest ćemo vas do najbližega grada, jer moramo obaviti vrlo važan zadatak.

Ona se nasmiješi, naglo skoči s vojnika konja i popne se Mattu iza leđa.

On podbode konja i stane na čelo kolone. Osjetio je kako mu se lice zarumenilo.

Opazio je da je Windy nestao, a onda ga ugleda kako im juri u susret.

— Sjetio sam se, Matt — izviđač tada opazi djevojku i zine od čuda, ali nastavi: — Kao što ti rekoh, poznam Creeda. On uvijek smišlja velike stvari. Ponovo su krenuli uz prugu. Na jednom mjestu tamo dolje vlak mora usporiti jer je lagana strmina. Na njenu su vrhu tračnice razvaljene. Oni će orobiti vlak. — Načas zašuti i zagleda se u Jennifer. — Spremaju se orobiti vlak što prevozi zlato!

Netko im je zacijelo odao kada kreće transport.

Nisu se dugo dogovarali. Podboli su konje i krenuli za Windyjem.

Upravo kada su opazili tračnice čuli su gromoglasan pucanj negdje u dolini.

Matt naglo spusti Jennifer s konja i pojuri na čelo odreda. Nije im ostalo mnogo vremena. Čuo se vlak.

Kada su pogledali niz padinu vidjeli su neke prilike kako potbuške leže i pucaju na vlak što se morao zaustaviti jer je ispred njega bila razvaljena pruga. Napadači su bili u plavim uniformama. Matt nije nikome

volio pucati u leđa, ali sada nije imao izbora.

Nije im bilo teško izaći na kraj s napadačima. Kada je onaj koji je pucao iz topa opazio tko im je za leđima. Ostavio je top i počeo bježati. Sada su zapucali i stražari iz vlaka.

— Ne pucajte! — viknu im Matt. — Mi smo vojska!

Pogleda ubijene napadače. Windy je u jednom trenutku rekao kako misli da su kradljivci bijelci i imao je pravo: razbojnici su se samo odjenuli u vojničke uniforme.

Kada su došli do vlaka, susreli su se s nekolicinom vojnika koji su čuvali transport. Pomogli su im popraviti tračnice i unijeti top u vagon, a onda opaze kako im se približava neka krhka prilika. Bila je to Jennifer koju je Matt bio ostavio na brežuljku.

Nekoliko je vojnika poslao natrag u tvrđavu, a on, Malone, Dobbs i Windy krenuše vlakom.

Opazio je nezadovoljstvo na Windyjevu licu.

— Nisi našao Creeda?

— Nisam. Zacijelo je bio na brijegu, a kada je vidio što se događa, pobjegao je. Uvjeren sam da nije bio sam i da su krenuli prema istoku kao i mi. To će nam olakšati posao, Matt. Naći ćemo ih prije ili kasnije.

XXI

Pamela je bila izišla iz blagovaonice i uputila se prema svom stanu. Usput je opazila da je pred prodavaonicom neka gužva. Među okupljenim je ljudima bio i krupni lovac, Pamelin znanac iz grada. Ni ona njemu nije promakla. Pratio ju je pogledom sve dok nije ušla u stan.

— Lijep komad za ovako ružno mjesto, Brazle? — upita ga njegov drug.

— Poznam tu žensku — promrmlja golemi Brazle.

— Ma hajde!

— Ne šalim se. Prije tjedan dana spavao sam s njom u gradu.

— Stvarno, Možda bismo i mi mogli?

— Možda.

— Misliš li da će je vojnici braniti?

— Mislim da neće.

James Evinrude se nagnuo naprijed da bi bolje čuo što mu šapće njegov prijatelj Crowley.

— Pitao sam te bi li bilo bolje, uzevši sve u obzir, da se vratiš na Istok i prijaviš vlastima. Da sam na tvom mjestu bio bih siguran da će me doći tražiti prije ili kasnije i da ovdje nisam dobro skriven.

— Kazali su mi da neće tražiti.

— Vremena i ljudi se mijenjaju.

— Poznajem gotovo sve ljude u mom kraju i siguran sam da me oni neće tražiti.

— Bilo bi ti mnogo lakše da se sam prijaviš. To možeš i ovdje. Otidi šerifu u Cheyenneu...

Revolveraši Willis i Slab stajali su u udaljenom kutu Drover's Resta i netremice ih gledali.

— U životu nisam susreo pajkana koji ovako razgovara s nekim koga će uhapsiti — reče Willis.

— Ni ja — složi se Slab.

— Kladim se da ga na kraju neće ni uhapsiti.

— Trebali smo ga srediti kada nam se za to bila pružila prilika.

– Nije bila dobra. Pustio si ih da me ometu.

– Zašto jednostavno ne sredimo samo Evinrudea?

– Zato što je šef rekao da bi nam ovaj šerif mogao stvarati teškoće. I ne pričaj više nego otvori oči.

* * *

Vlak je polako išao naprijed. Noćilo se. Već su drugi dan putovali i Matt se osjećao vrlo pospanim i umornim. Rezervirao je jedan ležaj, ali vlak oko ponoći stiže u Como, pa se neće stići pošteno naspavati.

Pronađe Windyja i reče mu da ga probudi kada stignu u Como, a onda prije spavanja svrati do vagona gdje su bili konji i vojnička prtljaga. Već se nekoliko dana nije bio presvuкао, pa potraži čistu košulju i rublje. Poče se svlačiti kad osjeti konjski rep na golim leđima.

– Rosie, nemoj me škakljati – reče kobilu, ali ga životinja ne poslušala. Tada se okrene i gotovo udari u Jennifer. U ruci je držala kobilin rep i smiješila se. Više nije nosila grubo radničko odijelo. Odnekle je smogla neku haljinu nalik spavaćici.

On je pozdravi i okrene se namjeravajući se do kraja odjenuti, ali začuje neko komešanje iza sebe. Jennifer se bila popela na njegovu kobilu.

– Sidi s konja – naredi joj.
– Pomozi mi. – Djevojka pruži ruke prema njemu.

Uhvati je ispod pazuha. Ona polako skliznu s konja, ali ostane priprijena uz njega.

Nije imao snage da je odgurne. Djevojka se nasmiješi i nasloni glavu na njegova gola pr-

sa. Širom otvori oči kada je osjetio njen jezik na goljoj koži. Njena se šaka raširila polako klizeći po njegovu boku. Ubrzano je disao.

Ipak se uspio nekako nasmiješiti.

– Nadam se da Rosie neće biti ljubomorna.

Jennifer skine haljinu.

* * *

Mnogo kasnije kroz san je čula udaljen povik »Como«. Vlak se zaustavio, a onda ponovo krenuo...

* * *

Redov James Evinrude rano se vratio iz grada i prijavio naredniku Cohenu.

– Oho, danas si se rano vratio, vojniče.

Evinrude nije znao što bi odgovorio.

– Zar si već upoznao sve djevojke ili više nemaš o čemu razgovarati s onim zastupnikom? Je li još u gradu?

Evinrude se sledi:

– Kojim zastupnikom?

– Poručnik Kincaid mi je rekao. Kada je bio u gradu, provirio je u Drover's Rest i vidio te kako razgovaraš s jednim čovjekom. Matt ga je prepoznao. To je zastupnik saveznog šerifa i misli da se zove Crowley, Ben Crowley. Jeli to on? Kakve ste to tajne razgovore vodili?

Evinrude se ukočio od zaprepaštenja. Cohen je nastavio svoj posao i nije ništa opazio. Zgrnuti Evinrude izide iz ureda dežurnog oficira.

Dugo je stajao nasred čistine i promatrao nebo. Sada je shvatio Crowleyjevo vladanje i zašto je izbjegavao veće društvo. Došao ga uhapsiti. Prvo ga je nastojao nagovoriti da se sam pri-

javi, a kako to nije išlo, zacijelo ga je namjeravao uhapsiti.

Kako je mogao biti tako glup, tako slijep?! Nikad nije olako sklapao prijateljstva, ali u posljednje je vrijeme bio tako osamljen, pun samosažaljenja i... prestrašen.

A Crowley je vrlo dobro znao što želi.

— Znaš li nešto o zvijezdama, Jime?

Evinrude spusti pogled. Pokraj njega stajala je Pam.

— Kažu da se iz zvijezda može pročitati budućnost — nastavi ona. — Znaš li što je zapisano među zvijezdama?

On se tužno nasmiješi:

— Ne znam, ali bih htio znati.

Pamela se udaljila, a ostali su nastavili kartati u blagovaonici. Pošla je spavati misleći o Edu koji je stražario na zidu. Mogla je vidjeti njegovu sjenu kako šeta amo-tamo. Rame ga je još boljelo od gađanja teškom puškom.

— Hej, curo! — začuo se glas iza nje.

Naglo se okrene i zagleda u mrak.

— To sam ja, lutko. Brazle, sjećaš li se?

— A što ti radiš ovdje?

— Nisam se nadao da ovdje ima i dama — posprdno se nasmije.

— Nema onih na koje ti misliš.

— Ovdje sam s prijateljem koji te također poznaje. Lijepo ti je, zar ne? Usput možeš i malo zaraditi. Eto, ja i moj drug čekamo te tamo kod staje.

Čvrsto ju je uhvatio za ruku, ali se ona naglo istrgne i potrči. Čula je povike iza sebe. Blizu

njena stana bile su stepenice što su vodile na krov. Brzo se popne. Stražar ju je zabezeknuo gledao kada je projurila pokraj njega. Tražila je Mulberry-ja.

— Ne možeš ovdje ostati, Pam

— žustro će on.

Ona se još jače pripije uz njega.

— Što se dogodilo? — upita on.

Ona obriše suze i reče:

— Sjećaš li se onoga velikoga ružnog medvjeda što je bio na krevetu ispod kojeg si se sakrio? — Ispriča mu što se maloprije dogodilo.

— Ti ćeš se zacijelo vratiti istom načinu života kojim si živjela ranije — gotovo veselo reče on. — A ovaj će događaj samo to ubrzati.

— Ali ti ćeš se morati vratiti u nastambe gdje žive neoženjeni vojnici i opet će ti se svi rugati. Zar te to nimalo ne brine? Došla sam da ti pomognem, Ede.

— Ja ću ti platiti, Pam — reče on slabim glasom.

— Edwarde! Ne želim da mi platiš! Jedino želim... — Ali ni sama nije znala što je željela. — Kakav si ti čovjek, Edwarde?

Što joj je mogao odgovoriti? Nimalo se nije promijenio. Ostao je kukavica iako se osjećao jačim otkad hoda s tom velikom lovačkom puškom.

— Ja sam kukavica, Pam. Eto što sam.

Bilo mu je lakše to reći nego dokazivati svoju hrabrost, a i sigurnije kada se sjeti što mu se dogodilo kada je počeo tučnjavu u Drover's Restu.

— Možda će biti najbolje da odem s njima i učinim ono što

zahtijevaju od mene – promrmlja ona.

Mulberry je mislio da će mu srce puknuti, ali ništa nije mogao reći nego samo još jače privije Pamelu.

– Bit će bolje da odem i učinim ono što moram – napokon prošapta ona.

– Bit će možda bolje – reče on preko volje.

– Ne bih htjela da zbog mene imaš neprilika.

Djevojka nestane u mraku.

Mulberry je dugo stajao ne mogavši se pomaknuti, a onda se spustio niza stepenice. Pokušavao je narzrijeti da li se u mraku nešto miče, ali nije vidio ništa.

Dode do stana. Neko je vrijeme prisluškiavao, a onda polako otvori vrata i uđe.

Pamela je ležala u krevetu i spavala. On opet počne smireno disati, izide i tiho zatvori vrata.

Djevojka širom otvori oči i pogleda prema mjestu gdje je maloprije stajao Mulberry.

XXII

Matt se polako budio. Vlak se bio zaustavio. Kroz pukotine na stijenkama vagona primijeti slab tračak svjetla.

– Jesmo li stigli u Como? – upita.

Jennifer nešto promrmlja i pripije se uz njega.

– Gdje smo? Koliko sam dugo spavao?

– Jesi li rekao Como? Čini mi se da sam tako nešto čula kroz san.

– Dovraga! – Matt skoči na noge i proviri kroz vrata vagona: – Pa mi smo u Cooper's Lakeu! – Okrene se prema njoj:

– Windy me trebao...! – Shvati da ga izviđač nije mogao probuditi samo zato što ga nije mogao pronaći.

– Što ćeš sada? – upita ona.

– Zaista, što? Ne preostaje mi drugo nego putovati sve do Laramieja, a odatle ću telefonirati. – Pokuša se nasmiješiti: – Ionako nisam odavno bio u tom gradu.

– Dodi – reče ona kada je vlak ponovo krenuo.

* * *

Kasnije, dok se igrao njenim kovčama na čelu, Matt upita:

– Što ćeš učiniti, Jenny? U tvrdavi gdje živim nema mjesta za žene. Bar ne za moju ženu. To je težak život i samo nekoliko žena uspijeva izdržati.

– Našla sam ti se na putu, zar ne? – reče ona smiješeći se.

– Matte, ne bih htjela da se osjećaš ulovljenim. Ne brini, ima još vremena pred nama.

Matt pomisli kako je ona lakše podnijela istinu s kojom se morala kad-tad suočiti nego većina žena koje je upoznao.

– Možda ću se vratiti u Englesku.

– Mogao bih ti pomoći – reče Matt. – Uštedio sam nešto novca.

– A možda ću otići u Denver.

Prošli smo kroz to mjesto i vrlo mi se svidjelo. Možda bih mogao naći obitelj koja bi me prihvatila, neku obitelj iz Engleske. Čula sam da ih tamo ima mnogo.

Matt kimne u znak odobravanja.

– Tamo bih možda mogla završiti školu. To je vrlo važno jer bih se nakon toga mogla upisati...

— Fakultet? Želim kazati da su te tvoji roditelji ispisali iz škole da možeš doći ovamo....

— Ne budi glup. — Ona se prestane smijati. — Naravno da nisu.

— Matt se počeo pribojavati prave istine.

— Koliko ti je godina? — napokon progovori. — Nemoj mi samo reći da si mlada. Želim točno znati koliko ti je godina.

Bila je potpuno zbunjena kada je rekla:

— Petnaest.

Matt uleti u vojnički vagon uvlačeći košulju u hlače.

— Dobro jutro, gospodine — vikne Malone, ali ne dobi odgovora.

Windy je sjedio na klupi ispruženih nogu, a šešir je bio spustio na lice. Podigne ga samo da bi pogledao Matta, a onda ga ponovo spusti na nos.

— Nije ni čudo što te nisam mogao naći — promrmlja on.

— Nisi se ni potrudio da me nađeš — reče Matt i makne mu šešir s nosa.

— Kako sam mogao znati da ste ti i konji bili...

Vrata se na suprotnom kraju vagona otvore i uđe Jennifer smiješeći se.

Matt se uplaši da bi ona mogla nešto izlanuti.

— Znaš li, Matte, da mi sada izgleda mnogo mlada. Slažeš li se?

— Naravno. Još je dijete.

Jennifer im pride držeći u ruci maramu:

— Ovo vam je ispalo, gospodine Kincaide — lice joj je bilo posve ozbiljno. — Vjerojatno kada se onaj konj propeo. Htjela bih vam zahvaliti što ste

ustali tako rano i podučili me o konjima. Nikad ne bih bila pomislila koliko treba znati o životinjama koje svi obično smatraju glupima.

— Imate pravo — reče Matt.

— Vi ste mi kao dijete koje nemam jer sam se vezao za armiju i nisam u mogućnosti...

U tom trenutku Jenniferin pogled skrene na Windyja koji je gledao Matta zinući od čuda.

— Jeste li vi onaj koji nas je obišao prošle noći? — upita ona. — Gdje su ostali...

Windy dohvati svoj šešir i ponovo ga stavi na nos. Dobbs i Malone su odjednom pali u dubok san, a Matt se zagleda u rupe na krovu vagona.

— Gdje je Evinrude? — zapita kaplar Wilson.

— Odjahao je nekamo — reče jedan redov.

— Trebao je biti na straži.

— Možda nije znao — odvrati vojnik. — Razgovarao je s jednim putnikom u prodavaonici. Mislim da je od njega posudio novu vinčesterku i možda je išao da je iskuša.

Kaplar Wilson pođe u prodavaonicu.

— Jeste li vi razgovarali s jednim vojnikom? — zapita došljaka koji je još bio tamo.

Ovaj mu potvrdi.

— Je li od vas pozajmio pušku?

— Jest. Kazao je da bi je htio iskušati, a ja imam povjerenja u armiju.

Wilson je ipak posumnjao u Evinrudeovu iskrenost.

Evinrude je vrlo dobro znao da je trebao biti na straži, ali to

ga više nije nimalo zabrinjavalo. Otkad ga je šerif prevario ni o čemu više nije brinuo. A tako mu je slatko pričao gledajući ga ravno u oči!

Ipak se neće predati. Ima još mjesta na Zapadu gdje se može skriti.

Jahao je polako, a bijes u njemu sve je više rastao. Nadomak gradu opazi kako mu u susret ide poznata osoba – Crowley! Vjerojatno je išao u tvrđavu predati nalog za hapšenje.

Evinrude okrene konja i odjaše malo unatrag. Zaustavio se u malom šumarku, popeo na stablo i sjeo na granu. Čekao je. Crowley se približavao.

Nanišani. Cilj je bio sve veći, ali je Jim još čekao.

Odjednom prasnu pucanj i Crowley padne s konja. Evinrude razgorači oči od čuda.

Iz grada su dolazila dva jahača, Slab i Willis. Evinrude im nije znao ime, ali ih je odmah prepoznao. Sjahali su i nagnuli se nad Crowleyja.

Evinrude je vidio kako se Crowley pomakao pokušavajući izvući revolver, ali su revolveraši već bili posegnuli za svojim oružjem.

Skoči sa stabla, a svi se hitro okrenu u smjeru odakle se čulo pucketanje granja.

– Zar ovo nije naš sretan dan – nasmije se Slab ugledavši vojnika.

Dok je revolveraš govorio, Evinrude je već nišanio. Slab je uspio opaliti, ali je promašio.

Evinrudea nije. Willis također opali, ali suviše visoko, jer se vojnik u tom trenu sagnuo ponovo pritiskajući obarač.

Tada polako pride nepomičnim tijelima.

– Mislio sam da bi mogao biti ti – Crowley je teško izgovarao riječi. – Činilo mi se da sam te primijetio prije nego su ovi... došli... Ja sam... – Ušuti. Evinrude ga je promatrao, a onda Crowley ponovo progovori jedva čujnim glasom: – Ja sam te trebao... uhapsiti... Ja sam zastupnik... Žao mi je, trebao sam te vratiti u Maine... Morao sam... To je moj posao... Pokušao sam te nagovoriti da se sam vratiš... Bilo bi lakše, ali ovako... Ti si sretan čovjek, Jime! Sljedeći put moraš otići još dalje i dobro se skriti... Oni će opet doći...

Crowley se onesvijesti, a Evinrude pođe po konja što ga je bio sakrio u grmlju.

Prošla je smjena straže. Mulberry je pokušao nadoknaditi neprospavanu noć, a narednik Cohen je bijesan čekao Evinrudea.

Pamela tiho zatvori vrata. Mulberry nije rekao ni riječi kada se vratio sa straže i sada je tvrdo spavao. Nije imala strpljenja sjediti i čekati da se probudi.

Ed Mulberry je čuo kada je ona izišla, pa sjedne na krevet.

Nije podnosio muk, ali još bi mu bilo teže razgovarati s njom. Tada je čuo neku galamu.

Pamela je išla prema Cohenovu stanu kada je ugledala golemoga lovca Brazlea. Ubrza korak, ali on ju je ipak stigao:

– Čekaj, curo! Moram razgovarati o poslu. Noćas smo te ja i moj drugar dugo čekali kod staja, ali nisi došla. Opet ćemo

biti na istom mjestu i moraš doći pokazati nam svoje...

Pamela se naglo okrene i njena šaka dohvati Brazlea po licu. To ga nimalo nije zaboljelo, ali ga je zato razbjesnilo:

— Kučko! — urlao je on da je odzvanjalo cijelom tvrđavom.

Mulberry dignu glavu, stražari pogledaju sa zidova tvrđave na čistinu, narednik Cohen ustane od svog stola, a Jimson prestane kopati još jedan nužnik i potrči u smjeru odakle se čulo urlanje.

— Prokleta kučko — urlao je Brazle.

U tom trenutku u njega se zaleti Jimson.

Brazle se uspio okrenuti prema Jimsonu, a u pomoć mu je priskočio i njegov drugar. Počeli su mlatiti vojnika, ali u tom trenutku dotrče Mulberry i narednik Cohen.

Mršavi je Mulberry pokušavao udariti grdosiju Brazlea, a Cohen dohvati drugoga lovca za kosu i zada mu nekoliko udaraca. Kada ga je onesposobio s nekoliko vještih i silovitih pogodaka, narednik se okrene i dlanom sječimice zahvati Brazleov vrat tako da je div morao pustiti Jimsona. Narednik ščepa lovca za vrat, a oslobođeni Jimson počeo udarati svom snagom gdje je stigao. Malo kasnije Cohen osjeti da u rukama drži mlohavo tijelo, pa pusti Brazlea da se svali na tlo.

Zadihani, čekali su da se dvojica lovaca bizona osvijeste.

Pamela je ukočeno stajala. Vidjela je kako se Mulberry uputio prema glavnom izlazu, ali nije mogla krenuti za njim. Nije imala snage ni da se zahvali Jimsonu. Shvati da nikad više ne može biti kao prije.

Brazle i njegov drug teturali su prema maloj prodavaonici i drugovima koji su ih tamo čekali. Osedlali su konje, uzjahali i krenuli prema glavnom izlazu.

— Kaplare! — vikne Cohen.
— Otvorite im vrata!

— Bit će najbolje da spremim svoje stvari — šapne Pamela Maggie koja je stajala pokraj nje. — Moram otići.

Maggie Cohen je čvrsto uhvatila za ruku.

— Nećeš nikamo otići.

— Molim te, Maggie!

Mulberry je čuo što je rekla i okrene se. Njihovi se pogledi susretnu.

Čula se vika. Kaplar Wilson je ležao na zemlji, a vrata su bila širom otvorena. Dvojica pretučениh lovaca su sjahali dok su im drugovi pridržavali konje. U rukama im je bljesnulo oružje. Jimson je htio potrčati po svoju pušku, ali odjekne nekoliko pušanih hitaca i on se sruši.

Cohen izvuče revolvere premda je znao da na takvoj udaljenosti neće moći pogoditi. Ipak, pucao je sve dok ih nije ispraznio. Zapucali su i vojnici koji su bili na straži nakon što su se oporavili od zaprepaštenja. Dvojica lovaca koji su pridržavali konje svale se na zemlju. Brazle je ponovo nišanio, ali Cohen mu više nije bio na vidiku. Jedini kojega je mogao vidjeti između oblaka dima bio je Mulberry.

— Ede! — krikne Pamela i skoči pred njega. U tom se trenutku začuo pucanj.

Maggie se nagne nad onesviještenu Pamelu. Flora Conway je trčala prema njima.

Mulberry je unezvijereno gledao naokolo i napokon mu se

pogled zaustavi na Brazleu pokraj otvorenih vrata. Bio je na konju i već je jurio kroz vrata. Pucali su za njim, ali ga nitko nije pogodio.

Mulberry je bio posve zbunjeno. Morao je nešto poduzeti, ali nije znao što.

— Nikad ga nećeš uloviti — vikne mu Cohen, ali se onda sjeti što mu je Matt kazao o Mulberryjevu umijeću: — Uzmi svoju pušku, Mulberry. Vidjet ćemo se na zidu kod glavnog ulaza.

Mulberry pojuri u stan po pušku. Kada se vratio, vidio je grupu vojnika na konjima kako se galopom upućuju za Brazleom. Popne se na zid iznad glavnog ulaza gdje je već bio narednik Cohen s dalekozorom u rukama.

Brazle nije bio daleko odmakao jer mu konj nije mogao razviti veliku brzinu zbog izuzetne jahačeve težine.

Eh polako nanišani i zaustavi dah.

— Nikad ga neću pogoditi — reče.

— Ipak pucaj.

Nekoliko puta opali da bi provjerio pušku i nišanske sprave.

— Pucaj! — vikao je Cohen.

— Moram čekati da dođe u pravi položaj.

Narednik ga je zbunjeno gledao.

Ed pritisne obarač. Još jednom. I još jednom. Nadao se da neće pogoditi konja.

— Ne vidim gdje je — Cohen je bio izvan sebe od bijesa.

Kapetan Conway i narednik Chubb jahali su na čelu kolone.

— Jeste li čuli, kapetane? Već se četvrti put čuje pucanj.

Kada su stigli do vrha male uzvisine, mogli su vidjeti tvrđavu. Prema njima je jahao neki uspaničeni čovjek, a za njim su pucali iz tvrđave. Kapetan pošalje dva vojnika u susret jahaču, ali nepoznati zapuca na njih. Vojnici se maše za revolvere, ali uto se jahač sruši preko glave svoga konja.

Kapetan Conway nije mogao vjerovati u to što je vidio.

— Ne znam tko ga je pogodio — reče Chubb — ali volio bih da smo ga povelili sa sobom. Ovo je bio pun pogodak na udaljenosti većoj od kilometra.

U tvrđavi se začuo pljesak i usklici. Cohen spusti dvogled, okrene se i reče sa smiješkom:

— Pogodio si ga!

Ali Mulberryja više nije bilo.

On je već trčao preko čistine između kuća vukući svoju puščinu. Zastao je pokraj Jimsonova tijela, a onda zaurla tražeći Pamelu.

— Smiri se, Ede. Smiri se. — Kaplar Wilson mu stavi ruku na rame. — Kapetanova žena ju je dala ponijeti u svoj stan.

— Gdje? Čiji stan?

— U kapetanov stan. Dutch se brine o njoj.

— Dutch? Običan kuhar?

— Da, ali ima iskustva u tome, a otkrili smo i to da je onaj momak iz Mainea koji je došao s tobom liječnik.

— Je li...?

— Ne znam. Znaš i sam što može učiniti puška jednog lovca bizona. Jesi li vidio gdje je pogodena?

Potražite na kiosku

– Pala mi je ravno na ruke...
– Htio bih znati gdje je ranjena. – Wilson naglo zastane. Gledao je prema glavnim vratima: – Oh, tko nam to dolazi?! Stari mačak Evinrude!

Zaista, Evinrude je polako ujahao kroz otvorena vrata. Ništa mu više nije bilo važno. Njegov je život bio završen.

Zaustavi konja pokraj tijela na tlu, pogleda i prepozna Jimsona.

Nakon svega što je proživio, skrhanog Evinrudea ni prijateljeva smrt nije mogla ganuti.

XXIII

Matt je stajao uz šank i čekao piće.

Stigli su u Laramie sredinom popodneva, a Matt je odmah otišao u Komandu i telegrafirao nadležnima. Naredili su mu da se vrati u Tvrdavu broj devet i sa sobom poveze top.

Kasnije će se odlučiti kome će oružje biti dodijeljeno, a do tada vojnici iz Tvrdave broj devet mogu na njemu vježbati.

Windy mu je stajao s lijeve strane. Tada ga malo gurne laktom.

– Matt, upravo su ušli oni koje tražimo. Sjede tamo, u onom mračnom kutu – Windy se nagne nad šank i zagleda u čašu.

Matt se okrene i nasloni leđima na šank, pa prvo pogleda prema vratima, a onda polako skrene pogled u mračni kut gostionice.

Za jednim su stolom sjedila tri čovjeka, dvojica u kožnatim odijelima, a treći u vojničkoj uniformi. Nisu uočili da ih Matt gleda.

– Scharborough?

– Jest – odgovori kratko Windy. – Pretpostavljao sam da će doći ovamo. Zato te i nisam probudio prošle noći.

– A onaj im je kaplar davao sve potrebne obavijesti?

– On radi u Komandi. Vidio sam ga tamo, Matt. Običan pisarčić, ali sve čuje.

Matt pođe ravno prema trojici u kutu.

Windy se polako pomicao uzduž bara. Pušku je naslonio na ruku, ali je cijev još bila okrenuta prema podu. Nije bio vješt u gađanju revolverom, ali na pušci mu nije bilo premca.

Matt se približio stolu. Činilo se da trojka u kutu uopće nije svjesna opasnosti koja im se približavala premda je cijeli salon bio utihnulo u napetom iščekivanju.

Matta to nije moglo zavarati. Vidio je kako su se Creedove zjenice pomaknule u stranu.

Nije mogao vidjeti da li Scharborough izvlači revolver jer mu je sjedio okrenut postrance. Možda ga je već izvuкао. Taj je čovjek uvijek bio spreman na sve.

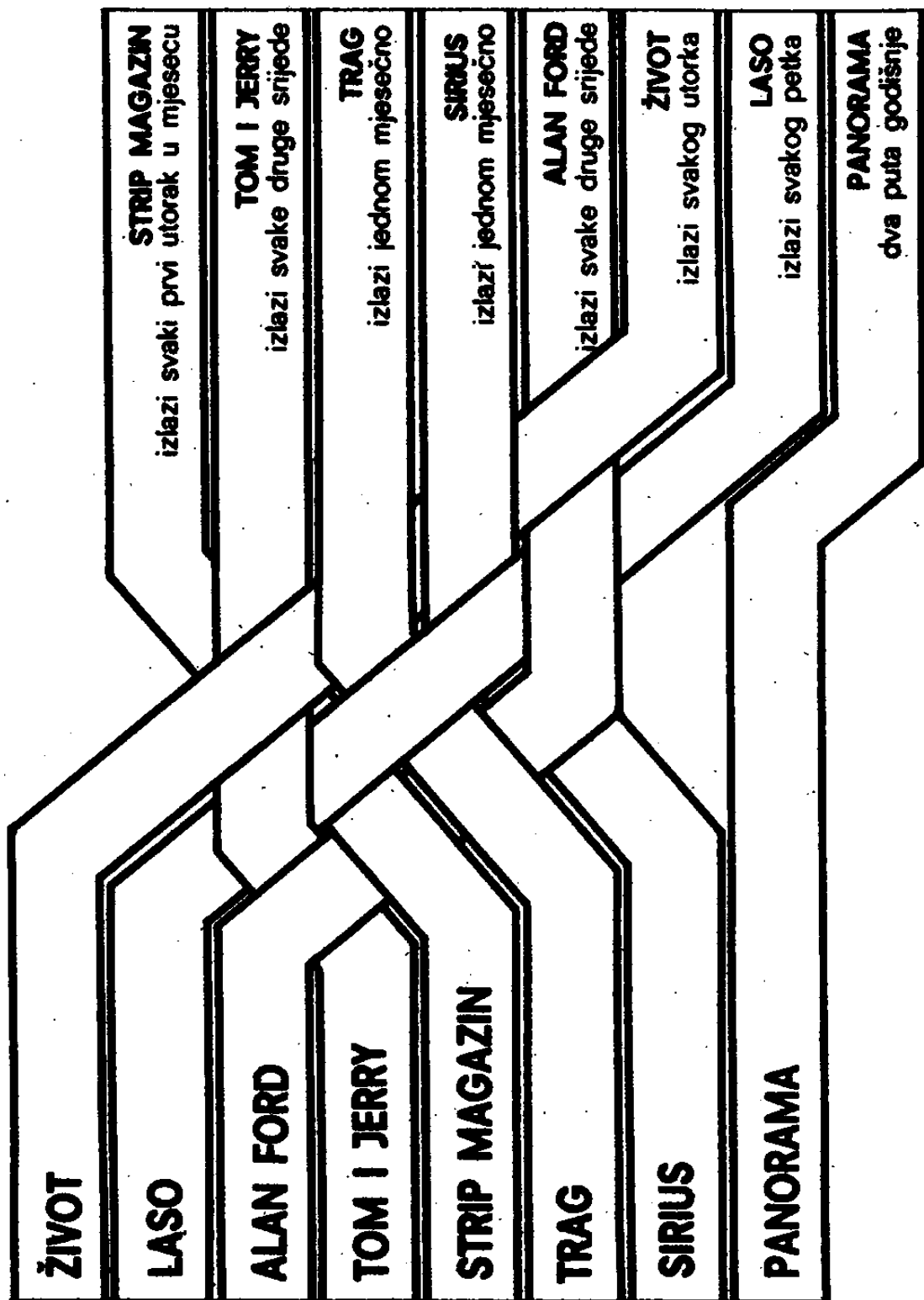
Stao je i čekao.

Kaplar se okrene prema Mattu, a treći čovjek za stolom prema Creedu tako da je i on sada sjedio postrance u odnosu na Matta. Nije mogao vidjeti da li je i taj posegnuo za revolverom.

Matt pomisli kako kaplar možda i nije svjestan opasnosti jer mu je pogled vrludao naokolo. Credd i treći čovjek posve su se umirili. Oni su shvatili što se sprema.

Matt je napokon postao nestrljiv.

– Scharborough!

Creed i njegov drug nisu se nimalo pomaknuli, a kaplar zaprepašteno pogleda Matta.

— Tko su ti? — upita hladno Scharborough druga.

— Kincaid — reče Matt. — Vojnik sam. Tražili smo te.

— Ah. — To je bilo sve što je Creed rekao ne pomaknuvši se. Nasmiješio se.

— I ja sam tu, Creede — tiho izusti Windy.

Creedov osmijeh postane zloban i on polako okrene glavu prema Mattu.

— Mogao sam to i pretpostaviti. Bio si i tamo kod vlaka, zar ne? Činilo mi se da sam te opazio kako pucaš u moje ljude. Trebao sam te ubiti. To moram učiniti sada — Creed se i dalje smiješio: — Kako to da niste krenuli za Jurećim Jelenom u Kanadu?

— Njega smo već sredili.

To je iznenadilo Scharborougha i on pogleda kaplara:

— Belkine...

— Nemoj se ljutiti na njega, Creede. On je dobro obavio svoj posao, ali ti nisi svoj. Obojica ćete za to platiti.

Creed ponovo pogleda Kincaida:

— Kako si ono rekao da se zoveš, momče?

— Kinciad. Matt Kincaid.

Creed je držao revolver uz nogu. Trebala mu je samo sekunda da ga izvuče, opali i s Kincaidom će biti gotovo, a onda će se pobrinuti za Windyja.

U tom trenu kaplar Belkin izgubi prisebnost i posegne za revolverom.

Matt je upravo na to i računao.

Scharborough i njegov drug netremice su gledali u Matta i

nisu opazili kada je kaplar izvukao revolver. Tako su vidjeli samo kako Matt izvlači svoj. Znači, Kincaid je prvi posegnuo za oružjem, a to nije smio učiniti. I tada se Creed maši za revolver.

Sve se odigralo u djeliću sekunde. Matt je zapanjujućom brzinom izvukao revolver i prvim metkom na mjestu usmratio Belkina, a onda skrenuo cijev prema Creedu. Jedva izvučeno oružje odjednom oteža u razbojnikovoj šaci.

Creedov drug je ipak uspio izvući revolver i zapucati. Pogodio je Matta, ali uto je i Matt ponovo pritisnuo obarač. Razbojnik se svaši na pod opalivši još jednom nasumce u padu. Metak se zabije u strop.

Matt odšeta do šanka. Htio je ispiti piće do kraja, ali se prije toga srušio onesviješten na pod. Potekla je krv.

Kada se osvijestio, pokraj kreveta je stajao neki čovjek i smiješio se.

— Imao si vrašku sreću, momče — reče čovjek. — Metak je pogodio rebro i slomio ga, ali se tu i zaustavio. Trebalo bi ga izvaditi. Neće biti baš ugodno. — Tada se liječnik uozbilji: — Možda će vam biti lakše ako vas žena primi za ruku.

Riječi su Mattu polako dolazile do svijesti.

Malo podigne glavu i pri dnu kreveta ugleda Jennifer. Žena? Što taj liječnik misli? Da mu je Jennifer žena...

— Sada ću pokušati izvaditi metak — reče liječnik. — Samo mirno. Vikanje neće pomoći. Gospodo Kincaid, uhvatite ga za ruku.

Svakog trinaestog u
mjesecu kriminalisti-
čki bestseleri u bibli-
oteci TRAG!

XXIV

Tjedan dana kasnije Matt, Windy, Stretch i Malone stigoše u Tvrđavu broj devet. Matt je vozio kola koja su vukla top, a ostali su jahali.

Život se u tvrđavi polako vraćao uobičajenom stanju. Ranjeni u borbi s Jurećim Jelenom i njegovom bandom polako su se oporavljali, a poginuli su nadomješteni novim ljudima.

Kada je Matt ušao u ured dežurnog oficira, Ben Cohen skoči na noge i veselo ga pozdravi:

— Dobro došli, poručniče. Drago mi je što vas ponovo vidim.

Kapetan Conway izide iz svog ureda.

— Zapravo, Matte, kako rebra?

— Sasvim lijepo. Čestitam na pobjedi, gospodine.

— Hvala, Matt. Jedino mi je žao što nas je to stajalo tolikih života.

— Znam.

— Poslali su nam zamjene — reče Conway, a onda doda tužnim glasom: — Samo, životi se ne mogu tako nadomjestiti. — Pogled mu ponovo živne: — Ne znam sve novosti. Narednik Cohen je svašta doživio dok te nije bilo.

Cohen potanko ispriča Mattu što se dogodilo, a onda se Matt raspita za Pamelu.

— Kada je prizdravila, otišla je. Sreća što u utvrdi imamo pravog liječnika...

— Misliš li na Dutcha? — zaprepašteno vikne Matt.

— Ne Dutch, gospodine. Pravi liječnik. A Pamela i Mulberry će se vjenčati.

— Šališ se — reče Matt.

— Osim ako Mulberryjev otac stigne na vrijeme da to spriječi.

— Naravno — potvrdi i kapetan. — Svi znamo da Mulberry jednostavno nije čovjek koji bi mogao postati pravi vojnik. Ovaj put je dobro prošlo, ali s njim bismo stalno imali neprilika. Tražio sam za njega premještaj u neki ured, a dobio je i unapređenje. Armija nije škrt na unapređenjima kada su posrijedi niži činovi.

— Zvuči lijepo — promrmlja Matt. — Sve se vraća u staru kolotečinu.

— Zvuči previše lijepo, zar ne, kapetane? — reče narednik.

— Što opet nije u redu, naredniče?

Narednik Cohen duboko udahne.

— Veliko iznenađenje. Sam sebe ću kraljevski odlikovati za strpljenje. Evinrude.

— Evinrude?

— Da. Najprije nije došao na stražu iako je bio na rasporedu, a onda se sasvim preobrazio. Kao da je poludio. Nakon toga je zaradio sedam dana zatvora, ali čini se da ga se to uopće ne tiče. Matt, ja ću poludjeti zbog njega.

Evinrude je sjedio na podu u malom zatvoru i gledao u strop kada je ušao kaplar Medford:

— Evinrude, digni stražnjicu i brzo u ured dežurnog oficira.

Evinrude polako ustane i pođe.

Dočekala su ga ozbiljna lica narednika Cohena, Matta Kincaida, kapetana Conwaya i poručnika Pricea.

— Kako si, Jime? — glas je dopirao iz kuta gdje je pokraj

Potražite na kiosku

144 stranice

krimi priče
ljubavne priče
sf priče
vestern priče
kratke priče
stripovi
humor

telegrafa sjedio pisar Bradshaw.

Ben Crowley je ukočeno stajao, omotan zavojima od vrata do struka poput mumije.

Evinrude ne reče ništa.

— Bradshaw — počne Crowley — pošalji sljedeću poruku.

Crowley izdiktira adrese — jednu u New Yorku, a drugu u gradiću Mellaneeju u državi Maine.

— James Evinrude, tražen zbog ubojstva — nastavi Crowley — poginuo je kao vojnik na dužnosti. Tijelo je identificirao zastupnik saveznog šerifa Benjamin Crowley... Kapetane, mislite li da bi trebalo točno odrediti mjesto gdje je poginuo?

— Možemo kazati da je ubijen u okršaju s Jurećim Jelenom — reče Matt. — Samo, tko je onda ovaj čovjek koji stoji pred nama ako je vojnik James Evinrude poginuo? Da li je koji od vojnika što su tamo stradali bio bez ikakve rodbine?

— Enright nije imao nikog — reče Price. — Jeremy Enright.

— Enright je bio nizak — napokon se javi Evinrude kome se mutilo u glavi. — I ružan.

— Sada je narastao — reče Cohen — ali je ostao ružan. Uostalom, Enrighte, moraš se vratiti u zatvor jer nisi izdržao cijelu kaznu.

Evinrude pogleda Crowleyja. Predstavnik zakona mu se na-

smiješi. Taj mu je vojnik spasio život, odveo ga u grad i zaliječio mu rane, a takvog čovjeka zastupnik saveznog šerifa ne može uhapsiti. Promatrao je Evinrudea koje se vraćao u zatvor.

Iznenada Evinrude zastane i okrene se:

— Ako ikad budeš navraćao ovamo, potraži me, Crowley. Traži Jeremyja Enrighta.

Crowley mu mahne u znak pozdrava, a onda se okrene ljudima u sobi:

— Hoćete li znati sačuvati tajnu?

Cohen ga mrzovoljno pogleda.

— Moji ljudi će sigurno čuvati tajnu ili se ja ne zvaao Zli Cohen. Oni vrlo dobro znaju što je dobro za njih, a ja ću im još iscrpnije to protumačiti.

U sobu uđe kaplar Medford.

— Nešto se smiješno dogodilo, naredniče. Evinrude je poludio.

— Tko?

— Redov Evinrude.

— Tko?

— Evinrude, naredniče. Kaže da se ne zove Evinrude nego...

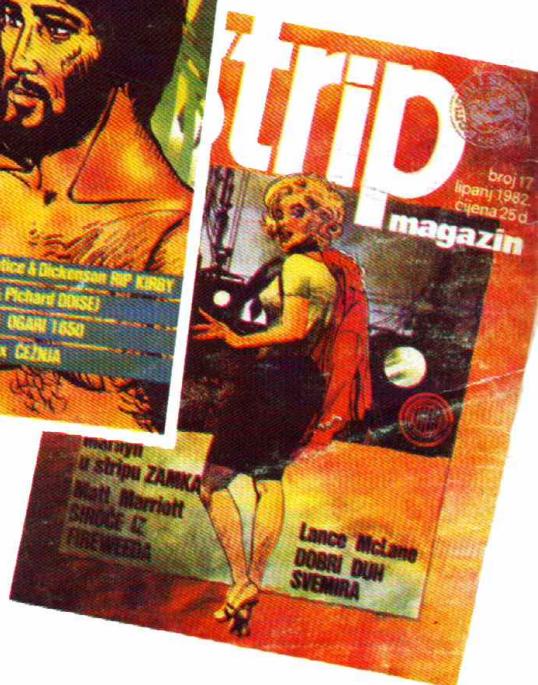
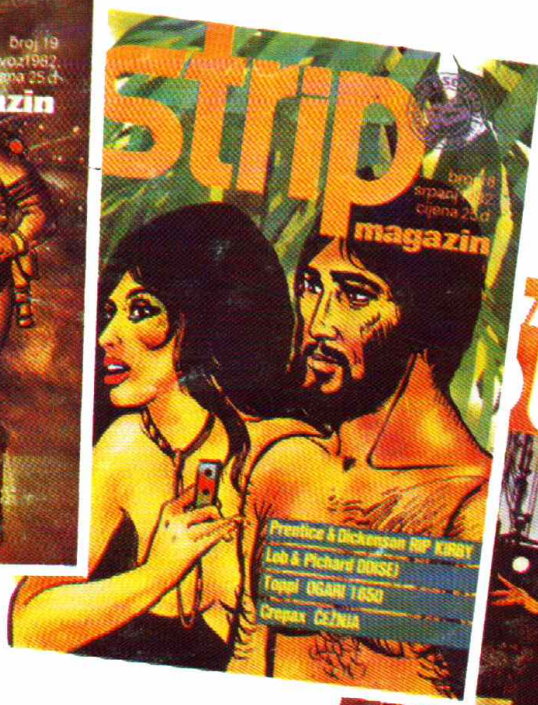
Zastane i pogleda lica što su ga napeto promatrala, a onda prošapta nesigurno:

— Enright.

KRAJ

U PRIPREMI:

S. Jurdana:
STRANAC I ODMETNIK

Ako volite strip, onda je to

strip
magazin